

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra jazyků

Bakalářská práce

**Zdroje financování dětských rozvojových institucí
pro děti do věku šesti let v rámci procesu správy
věcí veřejných Plzeňského regionu**

Martina Malíková

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Martina Malíková

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Klatovy

Název práce

Zdroje financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v rámci procesu správy věcí veřejných Plzeňského regionu

Název anglicky

Funding sources of children's development institutions for children up to the age six within the process of administration of public affairs in the Pilsen region

Cíle práce

Hlavním cílem práce je ověření dostupnosti zdrojů financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v Plzeňském kraji. Dílčím cílem je zjištění problémů spojených se získáním těchto finančních zdrojů. Pokud to rozsah práce dovolí, dílčím cílem je i zmapování druhů dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v České republice, se zaměřením na jejich charakteristiku a jednotlivé zdroje financování.

Metodika

Práce bude zpracována na základě sběru informací z odborné literatury, internetových zdrojů a právních předpisů České republiky. Bude prováděno dotazníkové šetření za účelem ověření dostupnosti zdrojů financování u zástupců jednotlivých druhů dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v Plzeňském regionu. Na základě zjištěných dat bude provedena analýza. Výsledkem bude zjištění, zda jsou využívány všechny dostupné zdroje financování, popř. zjištění problémů spojených s jejich získáváním.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Dětské rozvojové instituce, předškolní vzdělávání, mateřská škola, dětská skupina, alternativní školy, finanční zdroje, dotace, dotační výzvy, fondy EU.

Doporučené zdroje informací

Gardošová, Juliana, Dujková, Lenka a kol. Vzdělávací program Začít spolu: metodický průvodce pro předškolní vzdělávání. 2. Praha : Potrál, s.r.o., 2012. str. 160. ISBN 978-80-262-0106-9.

Koťátková, Soňa. Dítě a mateřská škola. Praha : Grada Publishing, a. s., 2008. str. 200. ISBN 978-80-247-1568-1.

Pemová, Terezie, Ptáček, Radek a kolektiv. Soukromá a firemní školka od A do Z. Praha : Grada Publishing, a. s., 2013. str. 168. ISBN 978-80-247-4699-9.

Splavcová, Hana a Kropáčková, Jana. Vzdělávání dětí od dvou let v MŠ. Praha : Portál, s. r. o., 2016. str. 168. ISBN 978-80-262-1042-9.

Strnadová, Zuzana. Co by měl vědět příjemce dotace. Praha : Grada Publishing, a. s., 2019. str. 192. ISBN 978-80-247-3076-9.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. PhDr. Milena Dvořáková, MBA

Garantující pracoviště

Katedra jazyků

Elektronicky schváleno dne 3. 6. 2023

PhDr. Mgr. Lenka Kučírková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 06. 02. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Zdroje financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v rámci procesu správy věcí veřejných Plzeňského regionu“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 1. 2024

Martina Malíková

Poděkování

Ráda bych touto cestou velmi poděkovala PhDr. Mgr. Mileně Dvořákové, MBA za odborné vedení a cenné rady. Poděkování patří také mé rodině za podporu během celého studia.

Zdroje financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v rámci procesu správy věcí veřejných Plzeňského regionu

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na dětské rozvojové instituce pro děti do věku šesti let. V teoretické části jsou zmapovány jednotlivé druhy institucí od zařízení pro péči o děti raného věku po jednotlivé varianty předškolního vzdělávání včetně alternativních předškolních zařízení. Práce se zabývá charakteristikou těchto institucí a jejich zdroji financování, mezi které patří státní rozpočet, rozpočet zřizovatelů, regionální a lokální zdroje, soukromé zdroje, zdroje EU a další zdroje.

Praktická část je zaměřena na zdroje financování mateřských škol v Plzeňském regionu. Dotazníkové šetření mezi řediteli a ředitelkami těchto mateřských škol poskytlo potřebné informace k analýze zdrojů financování. Provedená analýza identifikovala nejvíce využívané zdroje financování institucí a odhalila efektivnost čerpání dotací. Na základě získaných informací jsou identifikovány problémy spojené s (ne)čerpáním dotací.

Klíčová slova: Dětské rozvojové instituce, předškolní vzdělávání, mateřská škola, dětská skupina, alternativní školy, finanční zdroje, dotace, dotační výzvy, fondy EU

Funding sources of children's development institutions for children up to the age six within the process of administration of public affairs in the Pilsen region

Abstract

This bachelor thesis explores child development institutions catering to children up to the age of six. The theoretical section provides an overview of various institution types, ranging from early childhood care facilities to diverse forms of pre-school education, including alternative pre-school options. Emphasis is placed on understanding the characteristics of these institutions and exploring their funding sources, encompassing the state budget, founders' budget, regional and local funds, private contributions, EU funding, and other resources.

The practical part of the thesis delves into funding sources specific to kindergartens in the Pilsen region. Information crucial for analysing funding sources was obtained through a questionnaire survey administered to kindergarten principals. The analysis highlights the most commonly utilized funding sources and assesses the efficacy of subsidy utilization. This data-driven approach identifies challenges related to both the utilization and non-utilization of subsidies.

Keywords: Child Development Institutions, Preschool Education, Kindergarten, Children's Group, Alternative Schools, Financial Resources, Grants, Grant Calls, EU Funds

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Teoretická východiska	12
3.1	Zařízení pro péči o děti raného věku.....	12
3.1.1	Chůva	12
3.1.2	Dětská skupina.....	12
3.2	Organizační varianty předškolního vzdělávání.....	14
3.2.1	Mateřské školy a jejich alternativní pedagogické směry	14
3.2.2	Skupiny pro jazykovou přípravu v mateřských školách.....	16
3.2.3	Výuka v jazyce národnostní menšiny v mateřských školách	16
3.2.4	Mateřské školy při zdravotnických zařízeních	16
3.2.5	Lesní mateřské školy	17
3.2.6	Jiné formy povinného předškolního vzdělávání	17
3.3	Alternativní předškolní zařízení.....	17
3.3.1	Centra pro předškolní děti.....	17
3.3.2	Zařízení neziskových organizací	17
3.3.3	Zařízení pro děti od 3 let na základě živnosti	18
3.3.4	Dětská centra při azylových zařízeních	18
3.4	Financování péče o děti raného věku	18
3.4.1	Financování dětské skupiny ze státního rozpočtu.....	18
3.4.2	Podpora de minimis pro služby obecného hospodářského zájmu	19
3.4.3	Financování dětské skupiny ze zdrojů EU – Národní plán obnovy.....	19
3.4.4	Financování dětské skupiny ze zdrojů EU – Operační programy	20
3.4.5	Poplatky za péči v dětské skupině	20
3.5	Financování předškolního vzdělávání ze státního rozpočtu.....	21
3.5.1	Veřejné a státní mateřské školy	21
3.5.2	Soukromé mateřské školy	21
3.5.3	Církevní mateřské školy	22
3.5.4	Podpůrná opatření poskytovaná dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.....	22

3.5.5	Národní dotační programy	22
3.6	Financování předškolního vzdělávání z rozpočtů zřizovatelů mateřských škol ...	23
3.7	Poplatky za předškolní vzdělávání	24
3.7.1	Veřejné a státní mateřské školy	24
3.7.2	Soukromé mateřské školy	24
3.7.3	Církevní mateřské školy	24
3.8	Financování předškolního vzdělávání z doplňkové činnosti	24
3.9	Financování předškolního vzdělávání z darů a dědictví	25
3.10	Financování předškolního vzdělávání ze zdrojů EU	25
3.10.1	Programy financované Evropskou komisí	25
3.10.2	Programy financované z Evropských investičních a strukturálních fondů....	25
3.11	Financování předškolního vzdělávání z regionálních a lokálních zdrojů	27
3.11.1	Krajské zdroje	27
3.11.2	Obecní zdroje	27
3.12	Financování předškolního vzdělávání ze soukromých zdrojů.....	27
3.12.1	Nadace	27
3.12.2	Nadační fondy	28
3.13	Financování předškolního vzdělávání z EHP a Norských fondů	28
3.14	Financování předškolního vzdělávání ze zdrojů Mezinárodního visegrádského fondu	28
3.15	Financování alternativních předškolních zařízení	28
3.15.1	Financování center pro předškolní děti.....	28
3.15.2	Financování zařízení neziskových organizací	28
3.15.3	Financování zařízení pro děti od 3 let na základě živnosti.....	29
3.15.4	Financování dětských center při azylových zařízeních	29
4	Vlastní práce	30
5	Zhodnocení výsledků.....	49
6	Závěr.....	50
7	Seznam použitých zdrojů.....	52
8	Seznam tabulek, grafů a zkratk	62
8.1	Seznam tabulek	62
8.2	Seznam grafů.....	62
8.3	Seznam použitých zkratk.....	63
Přílohy.....		64

1 Úvod

Předškolní vzdělávání uskutečňované v různých dětských rozvojových institucích představuje základní kámen pro budoucí vzdělávání dětí. Instituce mají různé pedagogické směry, formy i alternativy, ale přesto se všechny snaží dosáhnout totožného cíle, kterým je rozvoj schopností a dovedností nejmladší generace.

Teoretická část práce se zabývá charakteristikou jednotlivých druhů dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let a jejich financováním. Práce zachycuje zařízení pro péči o děti raného věku a jednotlivé varianty předškolního vzdělávání včetně alternativních předškolních zařízení. Otázka financování je v době celosvětové ekonomické krize zásadní. Práce se podrobně zabývá zdroji financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let, mezi které patří rozpočty státu, krajů, obcí a zřizovatelů institucí a také zdroje soukromé, jakými jsou nadace a nadační fondy, dále možnostmi financování institucí z darů, dědictví či ze své doplňkové činnosti a z poplatků za předškolní vzdělávání. Tyto zdroje financování byly v roce 2004 vstupem České republiky do Evropské unie rozšířeny o zdroje z Evropské unie.

Cílem praktické části práce je ověřit, zda mateřské školy v Plzeňském regionu využívají pro své financování všechny dostupné zdroje. Jako výzkumný nástroj pro ověření, ze kterých zdrojů čerpají finanční prostředky mateřské školy ve zmíněném regionu, bylo zvoleno kvantitativní dotazníkové šetření adresované ředitelům a ředitelkám těchto mateřských škol. Dílčí cíl výzkumu je zaměřen na finanční prostředky získávané formou dotací a na problémy, které mají mateřské školy v Plzeňském regionu v souvislosti s čerpáním těchto finančních prostředků.

Výsledná analýza vypracovaná na základě zjištěných skutečností odhalí zdroje, které jsou využívány k financování mateřských škol v Plzeňském regionu, efektivnost čerpání dotací v období 2021–2027 a identifikuje problémy spojené s (ne)čerpáním dotací.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Teoretická část práce řeší obecně zdroje financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let, zatímco praktická se zaměřuje pouze na zdroje financování mateřských škol v Plzeňském regionu a na identifikaci problémů spojených s čerpáním finančních prostředků poskytovaných formou dotací.

Hlavním cílem práce je identifikace zdrojů financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let. Dílčím cílem je zaměřit se na zdroje financování mateřských škol v Plzeňském regionu a na identifikaci problémů spojených s čerpáním finančních prostředků poskytovaných formou dotací. Pokud to rozsah práce dovolí, dílčím cílem je také zmapování druhů dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let s důrazem na jejich charakteristiku.

2.2 Metodika

Práce je zpracována na základě sběru informací z odborné literatury, internetových zdrojů a právních předpisů České republiky. Je provedeno dotazníkové šetření s cílem zjistit zdroje financování mateřských škol v Plzeňském regionu a identifikovat problémy spojené s čerpáním finančních prostředků poskytovaných formou dotací. Na základě získaných dat následuje analýza, která zkoumá, zda jsou využívány všechny dostupné zdroje financování, a případně identifikuje problémy spojené s jejich získáváním.

3 Teoretická východiska

3.1 Zařízení pro péči o děti raného věku

3.1.1 Chůva

Chůva zajišťuje profesionální péči o dítě v jeho domácím prostředí nebo v institucích pečujících o děti do věku šesti let. Díky své odbornosti dokáže poskytnout první pomoc, dbá na zdraví, hygienu a rozvoj dítěte. (1)

Dle registru Národní soustavy kvalifikací lze získat profesní kvalifikace Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, Chůva pro děti v dětské skupině a Chůva pro dětské koutky. Autorizujícím orgánem pro tyto profesní kvalifikace je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Pro získání osvědčení o profesní kvalifikaci musejí zájemci složit zkoušku u autorizující osoby. (2) (3) (4) Pro vykonávání činnosti za účelem zisku je potřeba vlastnit osvědčení o profesní kvalifikaci a živnostenský list. Pro činnost chůvy existují dvě varianty živnosti – živnost volná a živnost vázaná. (5)

Chůvy pečující o děti ve věku nad tři roky opravňují k podnikání v režimu živnosti volné živnostenské listy s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona s oborem činnosti Poskytování služeb pro rodinu a domácnost nebo s oborem činnosti Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti. Chůvy pečující o děti do tří let věku opravňuje k podnikání v režimu živnosti vázané živnostenský list s předmětem podnikání Péče o dítě do tří let věku v denním režimu. Na rozdíl od živnosti volné je u živnosti vázané požadována odborná způsobilost – profesní příprava ve zdravotnické, sociální nebo pedagogické oblasti či profesní kvalifikace pro činnost chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky. (6)

Jedná se o neinstitucionální péči o děti, ale jde o jeden z článků z řetězce péče a rozvoje dětí do věku šesti let. Autorka považuje za nutné tento článek z řetězce zmínit z důvodu uceleného přehledu.

3.1.2 Dětská skupina

Dětské skupiny jsou regulovány Ministerstvem práce a sociálních věcí a jejich provoz upravuje zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Služba péče o dítě v dětské skupině je určena pro dítě od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky. (7)

Zřizovatel služby péče o dítě v dětské skupině, který splňuje všechny podmínky, je zapsán do evidence poskytovatelů a získá oprávnění k vykonávání činnosti. Evidence poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině je spravována MPSV. Rozlišují se dva typy dětských skupin. Prvním typem je dětská skupina zřízená zaměstnavatelem pro děti jeho zaměstnanců nebo pro děti jiného zaměstnavatele na základě dohody zaměstnavatelů a druhým typem je dětská skupina určená pro všechny děti. Před zahájením provozu musí mít provozovatel zpracovaná vnitřní pravidla a plán výchovy a péče, jež musí během provozu dodržovat. (8)

Nově zřízená dětská skupina navýší počet míst pro děti v předškolním zařízení a tím vyřeší problém mnoha obcí s nedostatečným počtem míst v mateřských školách nebo obcím bez mateřské školy. Rodičům dětí v obci a okolí se rozšíří nabídka předškolních zařízení. (9)

V následující tabulce je zpracován přehled počtů dětských skupin, počet poskytovatelů a celková kapacita míst v dětských skupinách zastoupených v jednotlivých regionech ČR dle údajů MPSV. (10)

Tabulka 1: Evidence dětských skupin po regionech

Region	Počet DS	Počet poskytovatelů	Celková kapacita
Hlavní město Praha	273	154	3 674
Jihočeský	82	44	1 104
Jihomoravský	228	140	3 328
Karlovarský	15	11	215
Královéhradecký	76	63	933
Liberecký	51	39	706
Moravskoslezský	136	91	1 864
Olomoucký	88	53	1 176
Pardubický	67	45	872
Plzeňský	69	39	851
Středočeský	271	184	3 569
Ústecký	102	58	1 384
Vysočina	38	30	449
Zlínský	60	38	733

Zdroj: vlastní zpracování podle dat zdroje (10)

Z výše uvedených dat v tabulce vyplývá, že Ministerstvo práce a sociálních věcí eviduje ke dni 19. 8. 2023 celkem 1 556 dětských skupin, 989 poskytovatelů služby a celková kapacita míst je 20 858.

Ve vztahu k dětským skupinám považuje autorka za důležité zmínit projekt Mikrojesle.

Projekt s názvem Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích a pilotní ověření služby, který probíhal v letech 2016–2020 za finanční podpory Evropského sociálního fondu v rámci operačního programu Zaměstnanost a finančních prostředků ze státního rozpočtu ČR, cílil na tři oblasti – „*služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let, možnosti garance místa dětí od jednoho roku věku v předškolním zařízení, systém vzdělávání pečujících osob pro děti do zahájení povinné školní docházky*“.

(11) Novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, účinná od 1. 10. 2021 změnila podstatu poskytovaných služeb v dětské skupině. Snížila věkovou hranici dětí, kterým může být poskytována péče v dětské skupině o velikosti max. 4 dětí mladších 4 let, na 6 měsíců. Vzhledem k tomu, že mikrojesle nemají legislativní ukotvení, mohou se provozovatelé mikrojeslí zaevidovat v informačním systému spravovaném MPSV a pokračovat ve své činnosti jako dětská skupina. (12)

V roce 2023 se připravuje novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Navrhovaná novela by měla přinést změny např. ve financování dětské skupiny, rozšířit možnosti místa vykonávané činnosti, rozšířit okruh poskytovatelů, rozšířit provozní dobu, změnu v kvalifikaci pečujících osob. (13) Aktuálně v červenci 2023 se jedná o návrhu novely, který může být ještě změněn.

3.2 Organizační varianty předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání usiluje o rozvoj dětí v oblasti sociální a vzdělávací. Napomáhá rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti. (14)

Od roku 2004 je pro všechny typy předškolního vzdělávání platný rámcový vzdělávací program, který udává směr předškolnímu vzdělávání. (15)

Povinné předškolní vzdělávání platí pro děti, které do počátku školního roku (září) dosáhly pěti let, a trvá 1 rok. V případě dětí s odkladem školní docházky trvá povinné předškolní vzdělávání 2 roky. Výjimku mají děti s hlubokým mentálním postižením. (16)

3.2.1 Mateřské školy a jejich alternativní pedagogické směry

Mateřské školy jsou regulovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jejich provoz upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Předškolní vzdělávání je určené pro děti od 2 do zpravidla 6 let. (17)

Mateřské školy vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání při tvorbě vlastního školního vzdělávacího programu, který přizpůsobí místním podmínkám, uvedou v něm cíle, metodiku a obsah své výchovně vzdělávací práce. (15)

V následující tabulce jsou uvedeny počty mateřských škol ve školních letech 2011/2012 až 2022/2023 rozlišené podle zřizovatelů. Jedná se o mateřské školy s veřejnými zřizovateli, kterými jsou MŠMT, obec, kraj či jiný resort, a mateřské školy s neveřejnými zřizovateli, kterými jsou privátní sektor nebo církev. (18)

Tabulka 2: Počet MŠ ve školních letech 2011/2012 až 2022/2023 a jejich rozdělení dle zřizovatelů

Zřizovatel	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Školy												
Celkem	4.931	5.011	5.085	5.158	5.209	5.209	5.269	5.287	5.304	5.317	5.349	5.374
veřejný	4.745	4.778	4.794	4.812	4.828	4.820	4.833	4.838	4.854	4.863	4.874	4.877
MŠMT	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
v lom	4.662	4.693	4.707	4.723	4.737	4.730	4.743	4.746	4.761	4.770	4.782	4.785
obec	75	77	80	82	84	83	82	84	85	85	84	84
kraj	–	–	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
jiný resort	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
neveřejný	186	233	291	346	381	389	436	449	450	454	475	497
v lom	150	194	249	300	333	340	386	399	401	404	425	447
privátní sektor	36	39	42	46	48	49	50	50	49	50	50	50
církev	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Zdroj: (18)

Z výše uvedených dat v tabulce vyplývá, že MŠMT eviduje ve školním roce 2022/2023 celkem 5 374 mateřských škol, z toho 4 877 mateřských škol zřízených veřejným zřizovatelem a 497 mateřských škol zřízených neveřejným zřizovatelem. V porovnání s rokem 2021/2022, kdy byl celkový počet mateřských škol 5 349, vzrostl počet mateřských škol o 25. Počet mateřských škol zřízených veřejným zřizovatelem vzrostl o 3 a počet mateřských škol zřízených neveřejným zřizovatelem vzrostl o 22.

Alternativní pedagogické směry v mateřských školách:

- Mateřská škola waldorfského typu – respektuje možnosti dětí a umožňuje dětem pozorovat a napodobovat konání lidí. (15)
- Montessori mateřská škola má „základní pedagogické motto: *Pomoz mi, abych to dokázal.*“ Mateřská škola, která chce pracovat dle pedagogických principů Marie Montessori, musí získat oprávnění od Společnosti Montessori o. s. (15)
- Mateřská škola daltonského typu – základními principy jsou volnost, samostatnost a spolupráce. Dítě se učí zacházet se svobodou a nést odpovědnost. Věci, na které přijde samo, si lépe pamatuje. (19)

- Mateřská škola Začít spolu – program Začít spolu rozvíjí osobnost dítěte, podporuje u něj zájem o učení a bere v úvahu jeho aktuální vzdělávací potřeby. Dítě se nejlépe vyvíjí a učí při hře, kdy dochází k prožitkovému učení. Program dále nabízí formu kooperativního učení, kdy děti spolupracují při řešení úkolů. Podporuje také učení se dětí navzájem. (20)
- Ekoškola – ekologicky zaměřená mateřská škola, kde se děti učí samostatně a aktivně zlepšovat životní prostředí. Tyto školy umožňují dětem každodenní pobyt v přírodě či na školní zahradě. Podporují zdravý životní styl dětí. Označení ekoškola je volně použitelné, pokud mateřská škola použije toto označení, napovídá, jakým směrem se ubírá. (21)
- Mezi další pedagogické směry patří integrovaná tematická výuka, program podpory zdraví, jenské mateřské školy. Tyto směry mají v mateřských školách v České republice minimální zastoupení či nemají zastoupení žádné. (22)

3.2.2 Skupiny pro jazykovou přípravu v mateřských školách

Pokud navštěvují mateřskou školu děti cizinců a 4 a více těchto dětí mají splnit povinnou školní docházku, zřídí ředitel mateřské školy na základě vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu s maximálním počtem 8 dětí a v rozsahu výuky 1 hodiny týdně. (23) (24)

3.2.3 Výuka v jazyce národnostní menšiny v mateřských školách

V obci, kde je zřízen výbor pro národnostní menšiny, zajišťuje zřizovatel veřejné mateřské školy otevření třídy v jazyce národnostní menšiny, pokud se ke vzdělávání přihlásí 8 žáků. Pro otevření mateřské školy v jazyce národnostní menšiny musí být ve všech třídách 12 žáků. Ve školním roce 2022/2023 uplatnila toto právo pouze polská národnostní menšina. Výuky v polštině se účastnilo 845 dětí ve 24 mateřských školách na území ČR. (25)

3.2.4 Mateřské školy při zdravotnických zařízeních

Pokud je dítě hospitalizováno ve zdravotnickém zařízení, při kterém je zřízena mateřská škola, může tuto mateřskou školu navštěvovat za podmínky souhlasu zákonného zástupce a po doporučení ošetřujícího lékaře. (26)

3.2.5 Lesní mateřské školy

Lesní mateřské školy jsou provozovány v přírodě. Zázemí mají různá např. jurtu, maringotku. (27)

3.2.6 Jiné formy povinného předškolního vzdělávání

- Přípravné třídy základních škol – mohou je navštěvovat děti v posledním předškolním roce, kdy se očekává vyrovnání jejich vývoje a které mají odklad školní docházky. (28)
- Individuální vzdělávání (domácí vzdělávání) – při této formě povinného předškolního vzdělávání mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte a ověřuje dosaženou úroveň vzdělání dítěte a doporučuje vhodné postupy vzdělávání. (16)
- Vzdělávání ve třídě přípravného stupně základní školy speciální – je určeno pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením či s jinými vadami včetně autismu. (29)
- Vzdělávání v zahraniční škole na území ČR – tyto školy musejí mít platné povolení MŠMT pro vzdělávání dětí podle zahraničního vzdělávacího programu. (30)

3.3 Alternativní předškolní zařízení

3.3.1 Centra pro předškolní děti

Jedná se o projekt hlavního města Prahy a pražských DDM. Centra rozšiřují možnosti umístění dětí v rámci předškolních zařízení a pomáhají tak řešit problém s nedostatečnou kapacitou předškolních zařízení v Praze. Aktuálně je na území hlavního města Prahy 18 center pro předškolní děti. (31)

3.3.2 Zařízení neziskových organizací

Jde například o předškolní kluby, jejichž cílem je pomáhat sociálně znevýhodněným dětem osvojit si dovednosti a získat znalosti, aby se mohly zařadit do mateřské školy. Kluby představují alternativní předškolní zařízení také pro děti, které nemají v místě skutečného pobytu trvalé bydliště, nebo pro děti, které mají dodatečný odklad školní docházky a pro které v mateřské škole není volné místo. (32)

3.3.3 Zařízení pro děti od 3 let na základě živnosti

Jedná se o předškolní zařízení nezařazená do Rejstříku škol a školských zařízení, tedy taková, jež neposkytují vzdělávací program určený školským zákonem, ale podléhají režimu živnostenského zákona. (33)

3.3.4 Dětská centra při azylových zařízeních

Tato centra jsou zřízena v přijímacích a pobytových střediscích a v zařízeních pro zajištění cizinců a plní funkci obdobnou jako předškolní zařízení. Jsou určena pro děti cizinců, kteří žádají o mezinárodní ochranu. (34) (33)

V Plzeňském kraji nejsou zřízena přijímací ani pobytová střediska a zařízení pro zajištění cizinců. (35)

3.4 Financování péče o děti raného věku

Službu péče o děti raného věku zabezpečuje dětská skupina na neziskové bázi za podmínek stanovených státem. (36)

3.4.1 Financování dětské skupiny ze státního rozpočtu

Od roku 2022 je možné financovat dětské skupiny, jejichž zřizovatel má oprávnění k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, ze státního rozpočtu formou příspěvku na provoz, který byl zaveden novelou zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, účinnou od 1. 10. 2021. O přiznání a vyplacení příspěvku rozhoduje MPSV. Z příspěvku na provoz je možno financovat výdaje přímo související s poskytováním služeb péče o dítě v dětské skupině. Podmínky pro čerpání příspěvku jsou poskytovány alespoň 3 kapacitních míst v dětské skupině a uzavření smlouvy o péči o dítě s rodičem, který má vazbu na trh práce či studuje v denní formě studia. Na základě podané žádosti a splnění výše uvedených podmínek je výše příspěvku dána normativem na provoz a normativem na stravu stanoveného v denní výši. Výše normativů dětské skupiny vychází z normativů stanovených MŠMT na 1 dítě v soukromé mateřské škole a ve školní jídelně – výdejně. Celý normativ na provoz a celý normativ na stravu (strava v plném rozsahu v době poskytování služby pro dítě od jednoho roku věku) náleží za obsazené kapacitní místo alespoň 5 hodin denně. Polovina těchto normativů náleží za obsazení 3–5 hodin kapacitního místa (netýká se obsazení kapacitního místa dítětem

poskytovatele). Tento druh financování není možný u dětských skupin, jejichž poskytovatel je organizační složkou státu a státní příspěvkovou organizací, neboť ty mají jiný způsob financování ze státního rozpočtu. (37) (38)

3.4.2 Podpora de minimis pro služby obecného hospodářského zájmu

Jde o služby obecného hospodářského zájmu, kde dochází k tržnímu selhání. Pokud by nezasáhl stát a tyto služby finančně nepodporoval, nebyly by poskytovány vůbec nebo v omezeném rozsahu a kvalitě. (39)

Všem zřizovatelům, kteří mají oprávnění k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, bylo vydáno dne 1. 1. 2023 Pověření výkonem služby obecného hospodářského zájmu (následně bude vydáváno i novým zřizovatelům dětských skupin po zápisu do evidence poskytovatelů). Pokud zřizovatel dětské skupiny žádá o příspěvek ze státního rozpočtu na obsazené místo dítětem spadajícím do starší věkové kategorie (dítě ode dne 1. září po dosažení tří let věku do dne zahájení povinné školní docházky), kde není výše poplatku za službu regulována státem (viz kapitola Poplatky za péči v dětské skupině), je tento příspěvek „*vyplácen v režimu de minimis pro služby obecného hospodářského zájmu a vztahuje se na něj limit celkového objemu poskytnuté finanční podpory ve výši 500 000 Eur za tři po sobě jdoucí účetní období*“. (37)

3.4.3 Financování dětské skupiny ze zdrojů EU – Národní plán obnovy

V rámci Národního plánu obnovy Česká republika žádá o finanční prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost EU. Cílem je znovu nastartovat ekonomiku státu po pandemii Covid-19 a vzniklé energetické krizi v důsledku ruské agrese proti Ukrajině. Reformy a investice v Národním plánu obnovy se týkají 7 prioritních oblastí. Jednou z prioritních oblastí (3. pilíř) je vzdělávání a trh práce, dílčím komponentem je pak Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce, který řeší reformu Zajištění udržitelného financování zařízení péče o děti. Jedním z investičních záměrů je financování zvýšení kapacity zařízení péče o děti. MPSV je poskytovatelem podpory v rámci dílčího komponentu Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce a bude mít k dispozici částku 22 549 mil. Kč. (40) (41) „*Cílem investice je zvýšit dostupnost služeb péče o děti mladší tří let. Pomůže tak řešit nízkou účast žen s malými dětmi na trhu práce a rovněž zvýšit přístup k péči o děti pro rodiny s nižšími příjmy, které si nemohou stávající služby dovolit.*“ (42)

Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci Národního plánu obnovy vyhlásilo dne 17. 3. 2023 výzvu č. 31_22_045 Budování kapacit dětských skupin podle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů – veřejný sektor. Cílem je zajištění dostatečné kapacity míst v dětských skupinách. Podporuje nákup nemovitostí, výstavbu, rekonstrukce a úpravy objektů či zařízení pro dětské skupiny. (43)

3.4.4 Financování dětské skupiny ze zdrojů EU – Operační programy

Další možností finanční podpory pro dětské skupiny je v rámci EU čerpání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu+ prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost+ 2021–2027, jehož řídicím orgánem je MPSV. Jednou z pěti prioritních oblastí fondu je Budoucnost práce se specifickým cílem rovnost žen a mužů. (44) S tímto cílem MPSV vyhlásilo dne 10. 3. 2023 výzvu č. 03_23_049 Vybudování dětských skupin, která podporuje vznik a roční provoz nových veřejných i podnikových dětských skupin podle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, za účelem zapojení rodičů do pracovního procesu. (45)

3.4.5 Poplatky za péči v dětské skupině

Jedná se o úhradu nákladů rodičem za služby péče o dítě v dětské skupině. V případě dítěte spadajícího do mladší věkové kategorie (dítě od šesti měsíců věku do dne 31. srpna po dosažení tří let věku) a zřizovatele dětské skupiny, který čerpá příspěvek na provoz ze státního rozpočtu, je výše poplatku regulována státem. (38) Rodiče v roce 2023 zaplatí za kalendářní měsíc maximálně 4 720,00 Kč. (46) Tato částka nezahrnuje stravování. Měsíční úhrada nákladů rodičem je vždy nižší než příspěvek na provoz dětské skupiny hrazený ze státního rozpočtu na obsazené místo dítětem. (38)

Pokud zřizovatel dětské skupiny, který poskytuje péči dítěti spadajícímu do mladší věkové kategorie, nevyužije možnost čerpání příspěvku na provoz dětské skupiny ze státního rozpočtu, pak výše úhrady nákladů rodičem za tyto služby není regulována státem. (36)

V případě dítěte spadajícího do starší věkové kategorie (dítě ode dne 1. září po dosažení tří let věku do dne zahájení povinné školní docházky) není výše úhrady nákladů rodičem regulována státem. (38)

3.5 Financování předškolního vzdělávání ze státního rozpočtu

Podmínkou pro získání finančních prostředků z veřejných zdrojů je zápis do Rejstříku škol a školských zařízení, který eviduje všechny školské instituce. (47)

Výdaje na financování předškolního vzdělávání se rozdělují na investiční a neinvestiční. Investiční výdaje zahrnují výdaje spojené s nákupem, modernizací nebo údržbou nemovitostí, technologií či vybavení. Neinvestiční výdaje zahrnují přímé náklady na vzdělávání (např. platy zaměstnanců, výdaje na učební pomůcky či výdaje na rozšíření vzdělání pedagogických pracovníků) a provozní výdaje. (48)

3.5.1 Veřejné a státní mateřské školy

Veřejné mateřské školy jsou zřizované obcemi, svazky obcí a kraji. Státní mateřské školy jsou zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. (48)

Ze státního rozpočtu jsou financovány přímé náklady na vzdělávání. Od 1. 1. 2020 jsou peníze mateřským školám přidělovány normativem na jednoho pedagogického pracovníka dle objemu výuky a platového tarifu a dále jsou „*normativně stanovené prostředky na ostatní nárokové složky a nenárokové složky platu, a to podle počtu pedagogů*“. Finanční prostředky na úhradu platů nepedagogických pracovníků jednotlivých mateřských škol jsou přidělovány MŠMT dle normativu na ředitelství, na další pracoviště a na každou třídu. Výše finančních prostředků na ostatní neinvestiční výdaje (např. učebních pomůcek) je stanovena dle centrálního normativu na počet dětí. Výše normativů je každoročně vyhlašována a zveřejňována ve Věstníku MŠMT. (48)

Veřejné mateřské školy kromě veřejných mateřských škol při zdravotnických zařízeních mohou i v roce 2023 čerpat finanční prostředky ze státního rozpočtu na zajištění ukrajinského asistenta pedagoga, pokud navštěvuje mateřskou školu minimálně 10 cizinců z Ukrajiny. (49)

3.5.2 Soukromé mateřské školy

Soukromé mateřské školy jsou zřizované soukromoprávními osobami. K získání finančních prostředků z dotace ze státního rozpočtu musejí soukromé mateřské školy každoročně uzavřít s místně příslušným krajským úřadem veřejnoprávní smlouvu, kde uvedou konkrétní informace vztahující se k výchovné a vzdělávací činnosti. Výše finančních prostředků je závislá na normativěch neinvestičních výdajů (na jedno dítě) pro soukromé

mateřské školy, který se každoročně vyhlašuje a zveřejňuje ve Věstníku MŠMT. Soukromé mateřské školy, které jsou zapsané v Rejstříku škol a školských zařízení a splňují administrativní podmínky, získají základní dotaci ve výši 60 % podílu z normativu pro soukromé mateřské školy. Pro získání zvýšené dotace ve výši 100 % z podílu z normativu pro soukromé mateřské školy musejí pobírat minimálně jeden rok základní dotaci, musejí být ohodnoceny Českou školní inspekcí jako průměrné nebo lepší a vynakládat celý svůj zisk na vzdělávání a běžný provoz. Vypočtené finanční prostředky MŠMT čtvrtletně vyplácí prostřednictvím krajských úřadů soukromým mateřským školám. Získané finanční prostředky jsou určeny na neinvestiční výdaje (přímé náklady na vzdělání a provozní výdaje). Odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků není státem regulované. (48)

3.5.3 Církevní mateřské školy

Církevní mateřské školy jsou zřizované registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi. Financování z dotace ze státního rozpočtu se řídí stejnými normativy jako pro soukromé mateřské školy. Některé církevní mateřské školy mají zvýšenou část normativu na provozní výdaje. Vypočtené finanční prostředky MŠMT čtvrtletně vyplácí jednotlivým školám. Získané finanční prostředky jsou určeny na neinvestiční výdaje (přímé náklady na vzdělání a provozní výdaje). Odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků není státem regulované. (48)

3.5.4 Podpůrná opatření poskytovaná dětem se speciálními vzdělávacími potřebami

Ze státního rozpočtu jsou všem zřizovatelům mateřských škol, pokud splní požadované podmínky, poskytovány finanční prostředky potřebné k realizaci pedagogických, organizačních a obsahových úprav vzdělávání a poskytovaných služeb pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (např. asistent pedagoga, speciální pomůcky). (48)

3.5.5 Národní dotační programy

Další možností získání finančních prostředků na financování předškolního vzdělávání ze státního rozpočtu je využití dotačních výzev MŠMT či dotačních programů Úřadu vlády České republiky. (48)

Účelově určené finanční prostředky vyplácené formou dotace jsou nevratnou formou podpory, pokud jsou splněny všechny požadavky na použití dotace. Celý proces dotace začíná vyhlášením výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace. Výzva obsahuje věcné zaměření, okruh oprávněných žadatelů, lhůtu k podání žádosti o dotaci a další požadavky včetně informace o podkladech, které musí žadatel doložit. Výzva musí být zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup. (50)

Příkladem získání účelově určených finančních prostředků ze státního rozpočtu v roce 2023 prostřednictvím MŠMT je dotační výzva Podpora účasti dětí na předškolním vzdělávání na rok 2023, která byla vyhlášena dne 3. 2. 2023. Cílem dotace je podpora dětí se sociálním znevýhodněním v účasti na předškolním vzdělávání. Dotace podporuje předškolní stravování a podporuje aktivity směřující k podpoře těchto dětí. (51)

Dále MŠMT vyhlásilo Výzvu na podporu integrace romské menšiny v roce 2023. Cílem dotace je podpořit vzdělávání romských dětí, zvýšit jejich účast v předškolním vzdělávání, zapojit je do volnočasových aktivit, zvýšit informovanost a aktivní spolupráci romské rodiny se školou. (52) Další finanční prostředky z dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT lze získat z vyhlášené Výzvy na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2023. (53)

Úřad vlády České republiky vyhlásil dne 9. 9. 2022 výzvu v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2023. Dotační program podporuje např. výuku menšinového jazyka. (54) Jedná se o dotace na specifický účel či jednorázovou věc související se vzděláváním. (48)

3.6 Financování předškolního vzdělávání z rozpočtů zřizovatelů mateřských škol

Investiční výdaje mateřských škol jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele příslušné mateřské školy. Provozní výdaje veřejných mateřských škol jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele. Provozní výdaje státních, soukromých a církevních mateřských škol jsou částečně hrazeny finančními prostředky z dotace ze státního rozpočtu a částečně z rozpočtu zřizovatele. (48)

3.7 Poplatky za předškolní vzdělávání

Poplatek hrazený za předškolní vzdělávání nezohledňuje nepřítomnost dítěte v mateřské škole. (55)

3.7.1 Veřejné a státní mateřské školy

Výši poplatku za předškolní vzdělávání ve veřejných a státních mateřských školách stanoví ředitel příslušné mateřské školy. Měsíční výše poplatků nesmí překročit 50 % skutečných průměrných měsíčních neinvestičních nákladů na dítě v uplynulém kalendářním roce hrazených z rozpočtu zřizovatele mateřské školy. Finanční prostředky získané z tohoto zdroje financování mohou být použity na úhradu neinvestičních nákladů. Bezúplatné je povinné předškolní vzdělávání dětí. Od poplatku za předškolní vzdělávání je osvobozen zákonný zástupce dítěte, který je ve složité finanční nebo životní situaci a pobírá sociální dávky nebo příspěvky od státu. (48)

3.7.2 Soukromé mateřské školy

Výši poplatku za předškolní vzdělávání v soukromých mateřských školách určuje zřizovatel na komerční bázi bez ohledu na výši přiznané dotace ze státního rozpočtu. (55)

Finanční prostředky získané z tohoto zdroje financování mohou soukromé mateřské školy použít na úhradu investičních výdajů a na úhradu výdajů, které nepokryje dotace ze státního rozpočtu. (48)

3.7.3 Církevní mateřské školy

Poplatek za předškolní vzdělávání mohou vybírat i církevní mateřské školy, ale ve většině případů poplatek nevybírají. (48)

3.8 Financování předškolního vzdělávání z doplňkové činnosti

Doplňková činnost navazuje na hlavní činnost mateřské školy a využívá se odborné znalosti vlastních zaměstnanců a vlastního majetku. (17)

Doplňková činnost nesmí jakkoliv omezit chod mateřské školy a eviduje se odděleně. Příkladem doplňkové činnosti je příprava a prodej obědů pro cizí strážníky. (56)

3.9 Financování předškolního vzdělávání z darů a dědictví

Jedná se o zdroje příjmů, s kterými může mateřská škola hospodařit. (17)

3.10 Financování předškolního vzdělávání ze zdrojů EU

3.10.1 Programy financované Evropskou komisí

Finanční prostředky ze zdrojů EU lze čerpat v nadnárodní úrovni z unijních programů 2021–2027, jež jsou spravovány Evropskou komisí, která u většiny z nich vypisuje dotační výzvy. Podporuje vybrané oblasti (57):

- inovace, sítě a jednotný trh,
- lidské zdroje, sociální soudržnost a hodnoty,
- oživení a odolnost,
- vnitřní bezpečnost, migraci a správu hranic,
- životní prostředí a klima.

Příkladem jsou vypisované výzvy v rámci oblasti Lidské zdroje, sociální soudržnost a hodnoty ze vzdělávacího programu EU Erasmus+. Účelem výzev je podpora mezinárodní spolupráce ve všech sférách vzdělávání. (58)

3.10.2 Programy financované z Evropských investičních a strukturálních fondů

Finanční prostředky čerpané z evropských fondů prostřednictvím operačních programů jsou spravovány na národní úrovni a slouží k investicím určeným ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi státy EU a jejich regiony. Finanční prostředky lze čerpat formou nevratných dotací či prostřednictvím finančních nástrojů – výhodných půjček. (59) (60)

Jednou z možností čerpání je spolupráce s Místní akční skupinou, která získává pro svůj region finanční prostředky z EU a z národních programů. Získané dotační prostředky pak dále rozděluje. (61)

Operačními programy v období 2021–2027 jsou (62):

- OP Doprava,
- Integrovaný regionální OP,
- OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost,
- OP Jan Amos Komenský,

- OP Životní prostředí,
- OP Spravedlivá transformace,
- OP Zaměstnanost+,
- OP Technická pomoc,
- OP Azylového, migračního a integračního fondu,
- OP Rybářství,
- OP Fondu pro vnitřní bezpečnost,
- OP Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

Příkladem financování předškolního vzdělávání v rámci zdrojů z EU je čerpání finančních prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Evropského sociálního fondu+ prostřednictvím Operačního programu Jan Amos Komenský na období 2021–2027, jehož řídicím orgánem je MŠMT. V letech 2022–2023 mohly mateřské školy čerpat finanční prostředky z výzvy Šablony pro MŠ a ZŠ I. Cílem této výzvy byl rovný přístup ke vzdělávání. (63) (64)

Dalším příkladem je čerpání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost+ na období let 2021–2027, jehož řídicím orgánem je MPSV. Jsou určeny např. pro děti ohrožené školním neúspěchem. Jedná se o děti již od raného věku. (65) Dne 6. 10. 2022 byla vyhlášena výzva Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání se specifickým cílem začlenění a podpory znevýhodněných skupin. (66)

Prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu jsou rozdělovány finanční prostředky čerpané z Evropského fondu pro regionální rozvoj, jehož řídicím orgánem je MMR. 1 z 10 podporovaných oblastí Integrovaného regionálního operačního programu je vzdělávací infrastruktura. Tato oblast podporuje např. navýšení kapacitních míst v mateřských školách v území, kde tato kapacitní místa chybějí. (67)

Příkladem je výzva k předkládání žádostí o podporu z IROP 2021–2027 Další vzdělávání – SC 4.1 (ITI) vyhlášená dne 22. 6. 2023 s cílem větší dostupnosti a zlepšení infrastruktury vzdělávání. (68)

Národní plán obnovy je strategický dokument, ve kterém si Česká republika vytyčila cíle reforem a investic, pomocí kterých chce dosáhnout opětovného nastartování ekonomiky státu. Prostřednictvím Národního plánu obnovy Česká republika požádala o finanční prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost EU, který podporuje hlavně digitální a zelenou transformaci. Ze 7 prioritních oblastí je MŠMT garantem dílčích komponentů Inovace ve

vzdělávání v kontextu digitalizace a Adaptace školních programů z prioritní oblasti Vzdělávání a trh práce (3. pilíř). Dále je garantem dílčího komponentu Excelentní výzkum a vývoj ve zdravotnictví z prioritní oblasti Výzkum, vývoj a inovace (5. pilíř). Jedním z investičních záměrů je financování vybavení škol digitálními technologiemi. (40) (41)

V roce 2022 získalo 5 032 mateřských škol finanční podporu na nákup digitálních učebních pomůcek. (69)

Program přeshraniční spolupráce INTERREG Bavorsko – Česko (2021–2027) čerpá finanční prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj a podporuje projekty podél česko-bavorské hranice, tato oblast zahrnuje mimo jiných také Plzeňský kraj. Program má 5 prioritních os. Prioritní osou č. 3 je vzdělávání. (70)

3.11 Financování předškolního vzdělávání z regionálních a lokálních zdrojů

3.11.1 Krajské zdroje

Dotace poskytované Plzeňským krajem jsou zveřejňovány na dotačním portále statutárního města Plzeň. (71) V rámci Plzeňského kraje se jedná např. o dotační program Obědy do škol v Plzeňském kraji 2023/2024 vyhlášený dne 1. 6. 2023. (72)

3.11.2 Obecní zdroje

Jedná se o dotace poskytované z obecních rozpočtů měst a obcí. Informace o poskytovaných dotacích jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách měst a obcí.

3.12 Financování předškolního vzdělávání ze soukromých zdrojů

3.12.1 Nadace

Nadace představuje zdroj finančních prostředků pro podporu různých aktivit. (73)

Příkladem je nadace Karla Komárka Proměny, která v rámci programu Zahrada hrou vyhlásila v roce 2021 grantovou výzvu na přeměny zahrad určenou pro mateřské školy v ČR. (74)

3.12.2 Nadační fondy

„Nadační fondy jsou stejně jako nadace nezávislé subjekty finanční povahy založené za účelem podpory veřejně prospěšných aktivit a projektů.“ (75)

3.13 Financování předškolního vzdělávání z EHP a Norských fondů

Poskytovateli finanční podpory předškolního vzdělávání s cílem snížení ekonomicko-sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru jsou nečlenské země EU a současně členské země Evropského hospodářského prostoru Island, Lichtenštejnsko a Norsko. (76)

V minulých obdobích tyto země finančně podporovaly projekty institucionální spolupráce, projekty mobility a projekty inkluzivního vzdělávání, kterých se mohly účastnit mateřské školy. V roce 2023 a 2024 nebudou v rámci těchto programů vyhlašovány žádné výzvy. (77) (78) (79)

3.14 Financování předškolního vzdělávání ze zdrojů Mezinárodního visegrádského fondu

Z fondu, jehož členskými státy jsou Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko, jsou čerpány finanční prostředky na užší vzájemnou spolupráci v oblasti vzdělávání a dalších oblastí. (80)

3.15 Financování alternativních předškolních zařízení

3.15.1 Financování center pro předškolní děti

Centra pro předškolní děti v Praze jsou financována z rozpočtu hlavního města Prahy či městských částí (např. městská část Čakovice zřídila CPD Čakovice) a z poplatků hrazených rodiči. (81) (82)

3.15.2 Financování zařízení neziskových organizací

Předškolní kluby pomáhající sociálně znevýhodněným dětem mohou být financovány ze státního rozpočtu, ze zdrojů EU prostřednictvím operačních programů z vyhlášených dotačních výzev, z dotačních výzev kraje, z dobrovolné práce, z darů a z vlastních zdrojů neziskové organizace. (83) (84)

3.15.3 Financování zařízení pro děti od 3 let na základě živnosti

Jedná se o podnikatelskou činnost a výše poplatku za službu je stanovena na komerční bázi.

3.15.4 Financování dětských center při azylových zařízeních

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, která provozuje dětská centra při azylových zařízeních, je organizační složkou státu (85) a je financována ze státního rozpočtu. Dalším zdrojem příjmu jsou dotace z EU. (86)

4 Vlastní práce

Výzkumná část bakalářské práce je zaměřena na ověření, zda mateřské školy v Plzeňském regionu využívají pro své financování všechny dostupné zdroje. V souvislosti s čerpáním finančních prostředků z dotací je výzkum zaměřen na problémy s tím spojené. Jako výzkumný nástroj je zvoleno kvantitativní dotazníkové šetření adresované ředitelům a ředitelkám těchto mateřských škol. Celkem byl dotazník elektronicky zaslán do 281 mateřských škol v Plzeňském regionu.

Vyhodnocení odpovědí na otázky dotazníkového šetření

Bylo osloveno 281 ředitelů a ředitelk mateřských škol v Plzeňském regionu. Dotazník obsahoval 25 otázek, na které odpovědělo 47 respondentů. Návratnost dotazníku byla 16,7 %.

Otázka č. 1: Uveďte typ vaší mateřské školy (dle zřizovatele).

Na otázku odpovědělo celkem 47 respondentů. 13 respondentů uvedlo, že jejich mateřská škola je veřejná. 32 respondentů uvedlo, že jejich mateřská škola je státní. 2 respondenti uvedli, že jejich mateřská škola je soukromá.

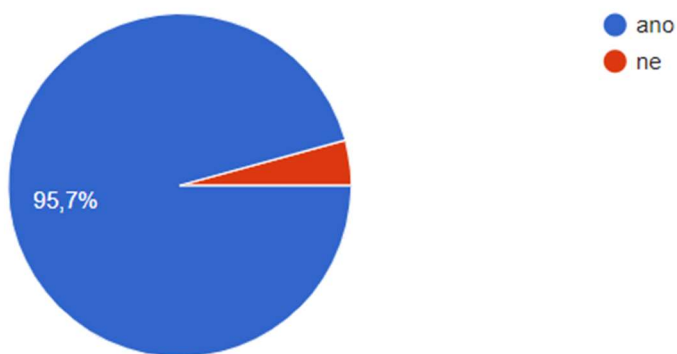
Vzhledem k údajům uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení, který neviduje v Plzeňském kraji mateřskou školu státní (státní mateřská škola je zřízena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo jiným ústředním orgánem státní správy) vzniká rozpor mezi údaji uvedenými v rejstříku a 32 získanými odpověďmi.

Vzhledem k pravděpodobné chybě respondentů při označování typu mateřské školy se hodnocení této otázky omezí pouze na konstatování, že na tuto otázku odpovědělo 47 respondentů.

Otázka č. 2: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze státního rozpočtu?

Na otázku odpovědělo 45 respondentů kladně a 2 respondenti záporně.

Graf 1: Financování MŠ ze státního rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 95,7 % mateřských škol čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu.

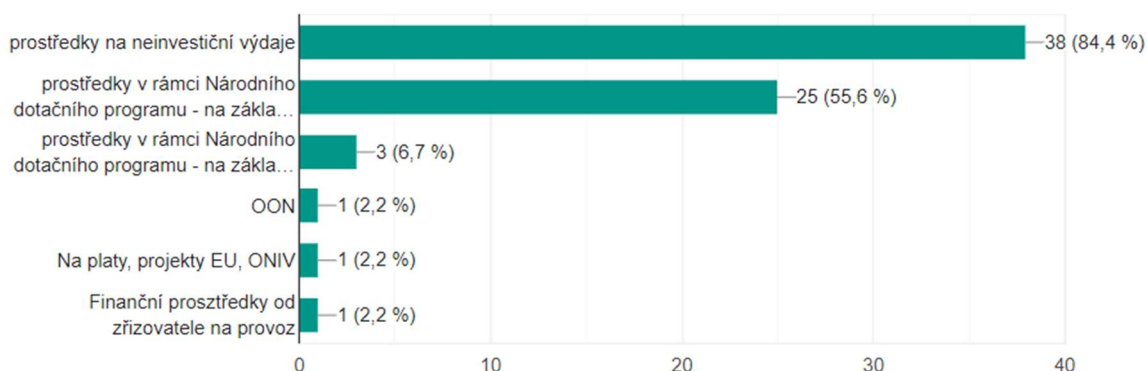
Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 3. Respondenti, kteří odpověděli záporně, odpovídají až na otázku č. 4.

Otázka č. 3: Jaké finanční prostředky čerpáte ze státního rozpočtu?

Na otázku odpovědělo:

- 38 respondentů čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje,
- 25 respondentů čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev MŠMT,
- 3 respondenti čerpají finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev Úřadu vlády České republiky,
- 3 respondenti využili možnost vypsát jinou odpověď – OON; na platy, projekty EU, ONIV; finanční prostředky od zřizovatele na provoz.

Graf 2: Rozlišení finančních prostředků čerpaných ze státního rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

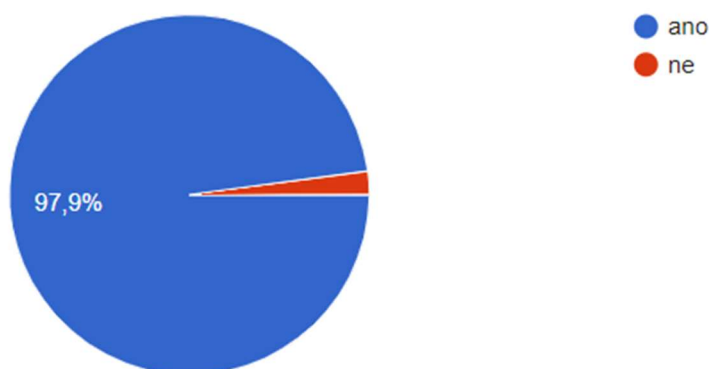
Z vyhodnocení otázky vyplývá:

- 84,4 % mateřských škol čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje,
- 55,6 % mateřských škol čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev MŠMT,
- 6,7 % mateřských škol čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev Úřadu vlády České republiky,
- 6,6 % mateřských škol uvedlo jinou odpověď – OON; na platy, projekty EU, ONIV; finanční prostředky od zřizovatele na provoz.

Otázka č. 4: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z rozpočtu zřizovatele?

Na otázku odpovědělo 46 respondentů kladně a 1 respondent záporně.

Graf 3: Financování MŠ z rozpočtu zřizovatele

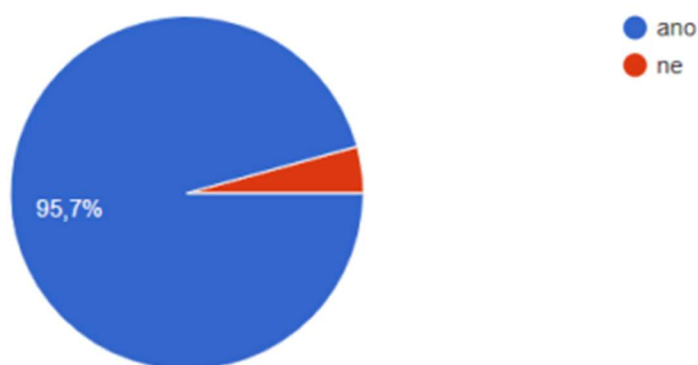
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 97,9 % mateřských škol čerpá finanční prostředky z rozpočtu zřizovatele.

Otázka č. 5: Vybíráte ve vaší mateřské škole poplatky za předškolní vzdělávání?

Na otázku odpovědělo 45 respondentů kladně a 2 respondenti záporně.

Graf 4: Financování MŠ z poplatků za předškolní vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 95,7 % mateřských škol vybírá poplatky za předškolní vzdělávání.

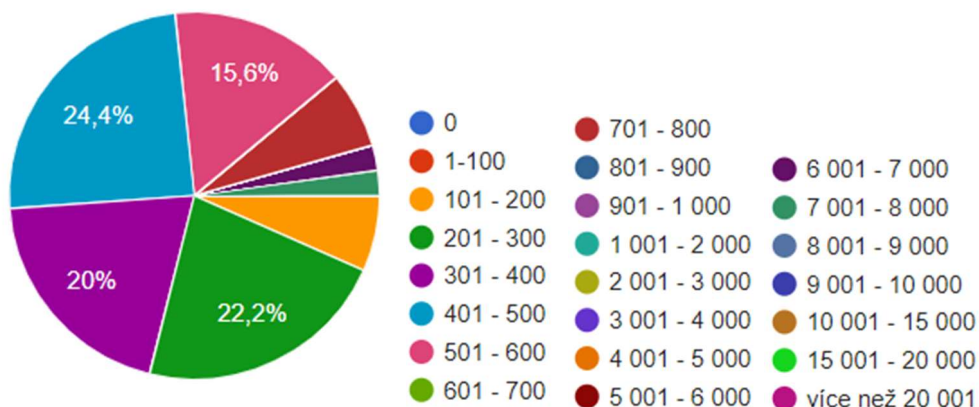
Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 6. Respondenti, kteří odpověděli záporně, odpovídají až na otázku č. 7.

Otázka č. 6: V jaké výši vybíráte poplatky za předškolní vzdělávání (v Kč)?

Na otázku uvedlo:

- 11 respondentů výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 401–500 Kč,
- 10 respondentů výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 201–300 Kč,
- 9 respondentů výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 301–400 Kč,
- 7 respondentů výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 501–600 Kč,
- 3 respondenti výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 101–200 Kč,
- 3 respondenti výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 701–800 Kč,
- 1 respondent výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 6 001–7 000 Kč,
- 1 respondent výši vybraného poplatku za předškolní vzdělávání 7 001–8 000 Kč.

Graf 5: Výše poplatku (Kč) za předškolní vzdělávání

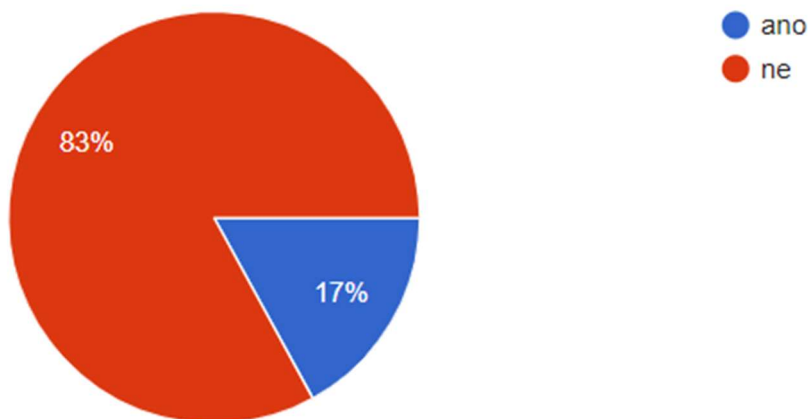
Zdroj: vlastní zpracování

Z vyhodnocení otázky vyplývá, že nejnižší poplatek za předškolní vzdělávání v mateřských školách, které vybírají poplatek za předškolní vzdělávání, je ve výši 101–200 Kč a nejvyšší poplatek je ve výši 7 001–8 000 Kč. Nejčastěji se výše poplatku pohybuje v rozmezí 401–500 Kč (ve 24,4 % mateřských škol).

Otázka č. 7: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z doplňkové činnosti?

Na otázku odpovědělo 8 respondentů kladně a 39 respondentů záporně.

Graf 6: Financování MŠ z prostředků z doplňkové činnosti

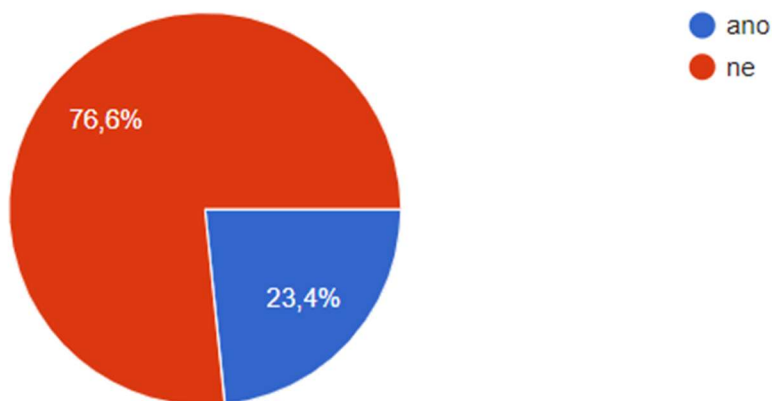
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 17 % mateřských škol získává finanční prostředky ze své doplňkové činnosti.

Otázka č. 8: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z darů a dědictví?

Na otázku odpovědělo 11 respondentů kladně a 36 respondentů záporně.

Graf 7: Financování MŠ z darů a dědictví

Zdroj: vlastní zpracování

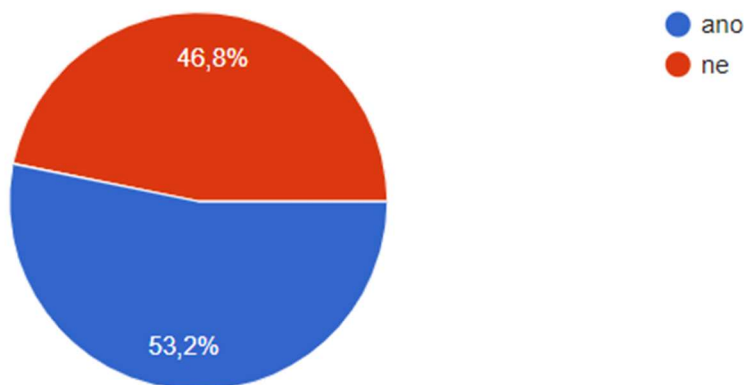
Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že darem a dědictvím si rozšířilo finanční prostředky 23,4 % mateřských škol.

Finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie v programovém období 2021–2027

Otázka č. 9: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze zdrojů Evropské unie?

Na otázku odpovědělo 25 respondentů kladně a 22 respondentů záporně.

Graf 8: Financování MŠ ze zdrojů EU

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 53,2 % mateřských škol získává finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie.

Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 10. Respondenti, kteří odpověděli záporně, odpovídají až na otázku č. 14.

Otázka č. 10: Čerpali jste prostředky ze zdrojů EU z programů nadnárodní úrovně financovaných Evropskou komisí?

Na otázku odpovědělo 25 respondentů záporně.

Žádná mateřská škola nečerpá finanční prostředky ze zdrojů EU z programů nadnárodní úrovně financovaných Evropskou komisí.

Pro respondenty, kteří by odpověděli kladně, byla připravena otázka č. 11. Respondenti, kteří odpověděli záporně, odpovídají až na otázku č. 12.

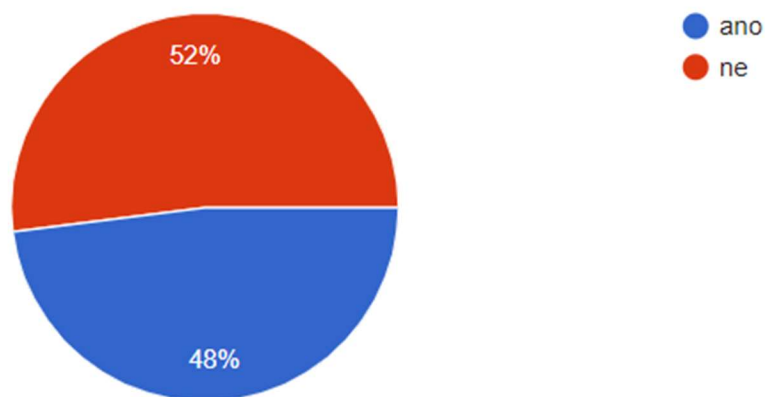
Otázka č. 11: Jaké programy nadnárodní úrovně jste využili k čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU?

Na otázku neodpovídal žádný respondent, protože žádný respondent nečerpal ze zdrojů EU z programů nadnárodní úrovně financovaných Evropskou komisí, jak vyplynulo z odpovědí respondentů na otázku č. 10.

Otázka č. 12: Čerpali jste prostředky ze zdrojů EU z programů národní úrovně financovaných z Evropských investičních a strukturálních fondů?

Na otázku odpovědělo 12 respondentů kladně a 13 respondentů záporně.

Graf 9: Financování MŠ ze zdrojů EU z programů národní úrovně

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 48 % mateřských škol, které čerpají finanční prostředky ze zdrojů EU, je získávají z programů národní úrovně financovaných z Evropských investičních a strukturálních fondů.

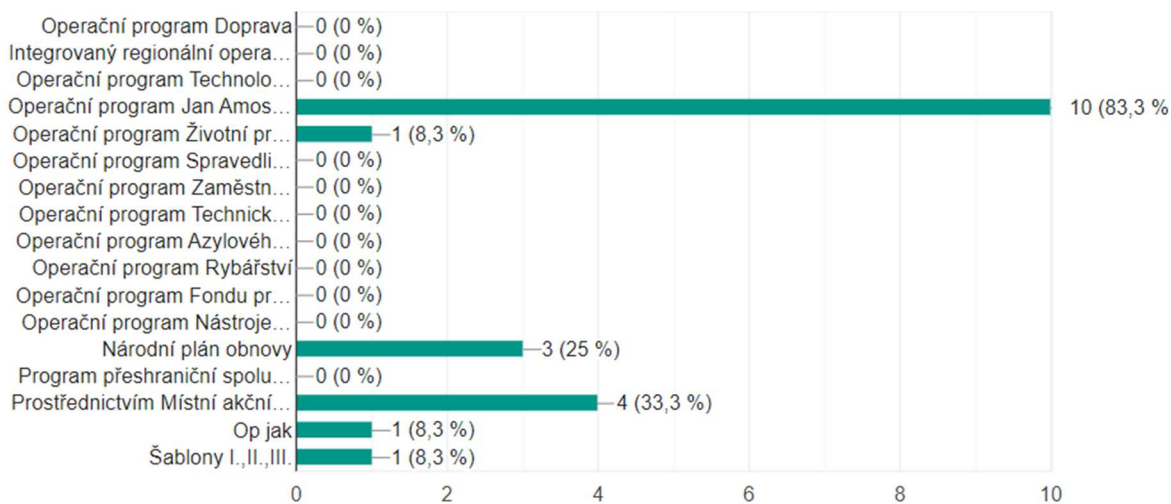
Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 13. Respondenti, kteří odpověděli záporně, odpovídají až na otázku č. 14.

Otázka č. 13: Jaké programy národní úrovně jste využili k čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU?

Na třináctou otázku se objevily následující odpovědi:

- 10 respondentů využilo finanční prostředky z operačního programu Jan Amos Komenský,
- 1 respondent využil finanční prostředky z operačního programu Životní prostředí,
- 3 respondenti využili finanční prostředky z Národního plánu obnovy,
- 4 respondenti využili finanční prostředky ze zdrojů EU prostřednictvím Místní akční skupiny (MAS),
- 2 respondenti využili možnost vypsát jinou odpověď. (Jeden respondent uvedl OP JAK – tato zkratka označuje operační program Jan Amos Komenský. Jeden respondent uvedl Šablony I., II., III. – finanční prostředky získané z těchto dotačních výzev byly poskytovány prostřednictvím operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání v programovém období 2014–2020.)

Graf 10: Programy využívané k financování MŠ na národní úrovni

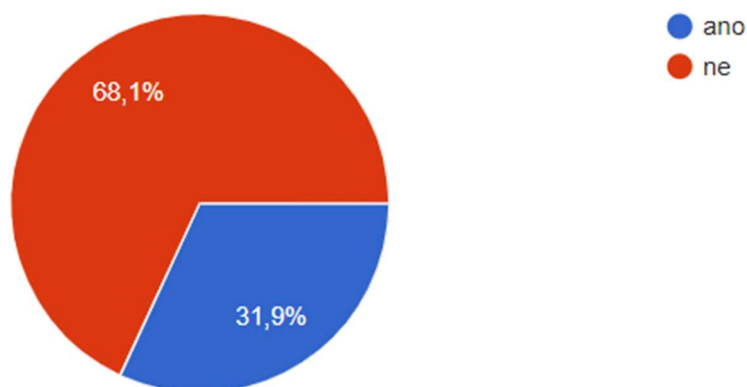
Zdroj: vlastní zpracování

Z vyhodnocení otázky vyplývá, že mateřské školy, které čerpají finanční prostředky ze zdrojů EU z programů národní úrovně, nejvíce využívají operační program Jan Amos Komenský.

Otázka č. 14: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z regionálních zdrojů (dotace poskytnuté Plzeňským krajem)?

Na otázku odpovědělo 15 respondentů kladně a 32 respondentů záporně.

Graf 11: Financování MŠ z regionálních zdrojů

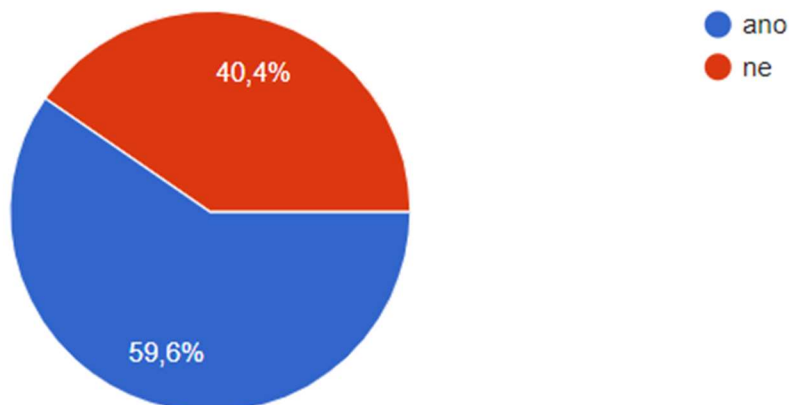
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že prostředky z regionálních zdrojů čerpá 31,9 % mateřských škol.

Otázka č. 15: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z lokálních zdrojů (dotace z rozpočtů měst a obcí)?

Na otázku odpovědělo 28 respondentů kladně a 19 respondentů záporně.

Graf 12: Financování MŠ z lokálních zdrojů

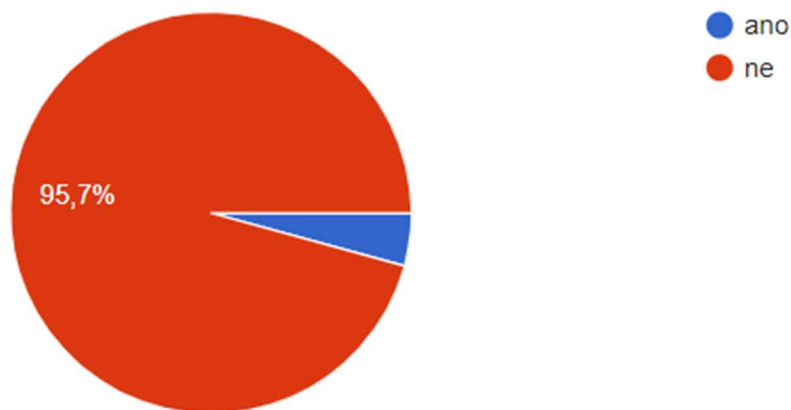
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že prostředky z lokálních zdrojů čerpá 59,6 % mateřských škol.

Otázka č. 16: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze soukromých zdrojů (nadace, nadační fondy)?

Na otázku odpověděli 2 respondenti kladně a 45 respondentů záporně.

Graf 13: Financování MŠ z prostředků ze soukromých zdrojů

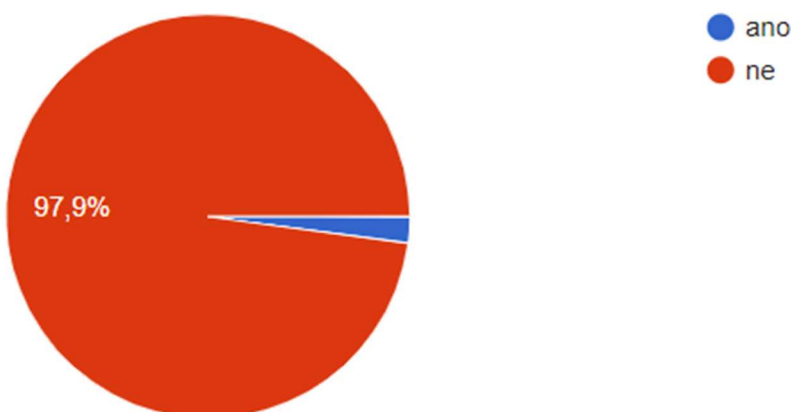
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 4,3 % mateřských škol čerpá finanční prostředky ze soukromých zdrojů.

Otázka č. 17: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z Evropského hospodářského prostoru a Norských fondů?

Na otázku odpověděl 1 respondent kladně a 46 respondentů záporně.

Graf 14: Financování MŠ z prostředků z EHP a Norských fondů

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 2,1 % mateřských škol čerpá finanční prostředky z Evropského hospodářského prostoru a Norských fondů.

Otázka č. 18: Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze zdrojů Mezinárodního visegrádského fondu?

Na otázku odpovědělo 46 respondentů záporně.

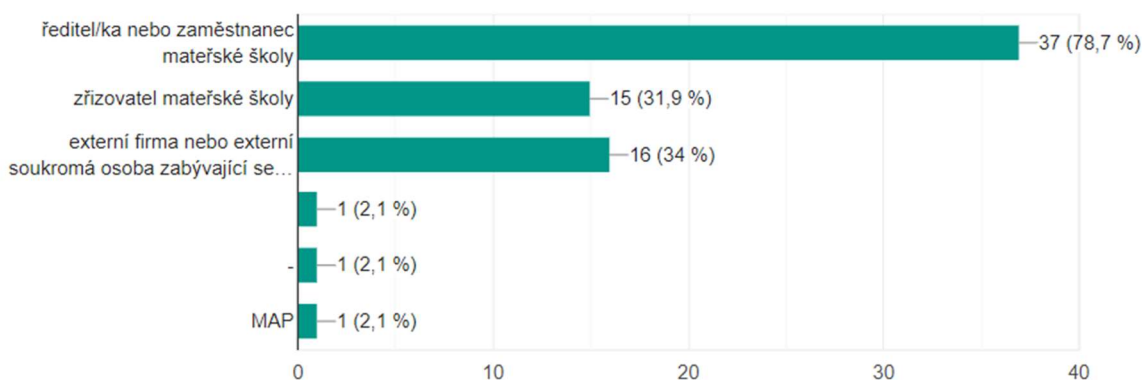
Žádná mateřská škola nečerpá finanční prostředky ze zdrojů Mezinárodního visegrádského fondu.

Otázka č. 19: Kdo ve vaší mateřské škole/za vaší mateřskou školu zpracovává podklady k žádostem o dotaci?

Na otázku byly zaznamenány následující odpovědi:

- u 37 respondentů zpracovává podklady k žádostem o dotaci ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy,
- u 15 respondentů zpracovává podklady k žádostem o dotaci zřizovatel školy,
- u 16 respondentů zpracovává podklady k žádostem o dotaci externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi,
- 3 respondenti využili možnost vypsát jinou odpověď. (Jeden respondent uvedl MAP – zkratka označuje Místní akční plán rozvoje vzdělávání, dva respondenti nevypsali žádné upřesnění.)

Graf 15: Zpracovatel podkladů k žádosti o dotaci

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat:

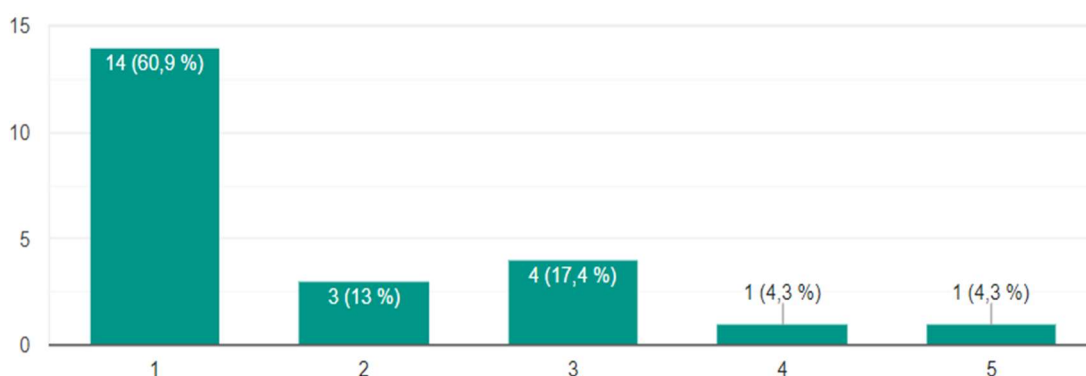
- u 19 respondentů zpracovává podklady k žádostem o dotaci výhradně ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy,
- 7 respondentů uvedlo ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy a externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi,

- 5 respondentů uvedlo ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy a ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy a zřizovatel mateřské školy,
- 4 respondenti uvedli ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy, zřizovatel mateřské školy a externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi,
- 1 respondent uvedl ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy, zřizovatel mateřské školy a jiné (nespecifikované),
- 1 respondent uvedl ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy, zřizovatel mateřské školy a MAP,
- 4 respondenti uvedli zřizovatel mateřské školy,
- 5 respondentů uvedlo externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi,
- 1 respondent uvedl jiné (nespecifikované).

Otázka č. 20: Pokud vám zpracovává podklady k žádostem o dotaci externí firma nebo externí soukromá osoba, ohodnoťte vaše zkušenosti ohledně spolupráce

Na otázku odpovědělo 23 respondentů. Tato otázka úzce souvisí s otázkou č. 19. Z odpovědí na otázku č. 19 vyplývá, že u 16 respondentů zpracovává podklady k žádostem o dotaci externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi, ale jejich činnost hodnotilo 23 respondentů, jak znázorňuje graf 16.

Graf 16: Hodnocení zkušeností s externí firmou nebo externí soukromou osobou zabývající se dotacemi

Zdroj: vlastní zpracování

Z hodnocení bylo vyřazeno 7 odpovědí, které v otázce č. 19 neměly uvedeno, že žádosti o dotaci zpracovává externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi. V těchto vyřazených odpovědích bylo uvedeno hodnocení 1, 1, 1, 1, 3, 3, 4.

Odpovědi, které byly vyhodnocovány po vyřazení chybných:

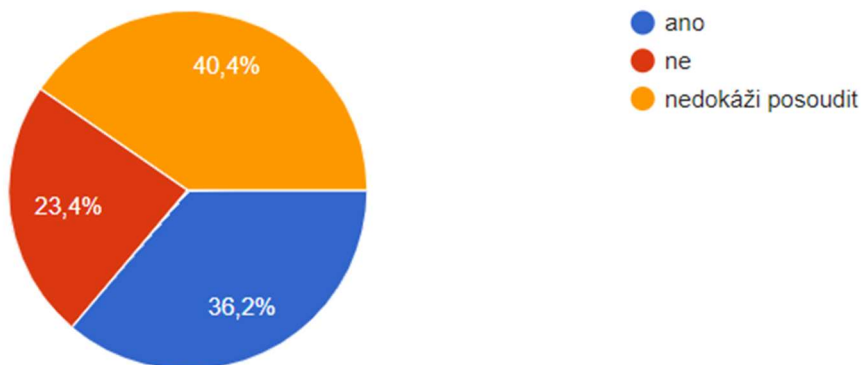
- 10 respondentů hodnotilo 1 (nejlepší),
- 3 respondenti hodnotili 2,
- 2 respondenti hodnotili 3,
- 0 respondentů hodnotilo 4,
- 1 respondent hodnotil 5 (nejhorší).

Z vyhodnocení otázky vyplývá, že zkušenosti mateřských škol využívajících ke zpracování podkladů k žádostem o dotaci externí firmy nebo externí soukromé osoby jsou převážně pozitivní.

Otázka č. 21: Domníváte se, že jste dostatečně informováni o možnostech čerpání dotací?

Na otázku odpovědělo 17 respondentů kladně, 11 respondentů záporně a 19 respondentů nedokázalo položenou otázku posoudit.

Graf 17: Dostatečná informovanost o možnostech čerpání dotací

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky nelze jednoznačně konstatovat, zda informovanost o možnostech čerpání dotací je dostačující či nikoliv. 40,4 % respondentů nedokáže informovanost posoudit, 36,2 % respondentů se domnívá, že informovanost je dostatečná, a 23,4 % respondentů hodnotí informovanost jako nedostatečnou.

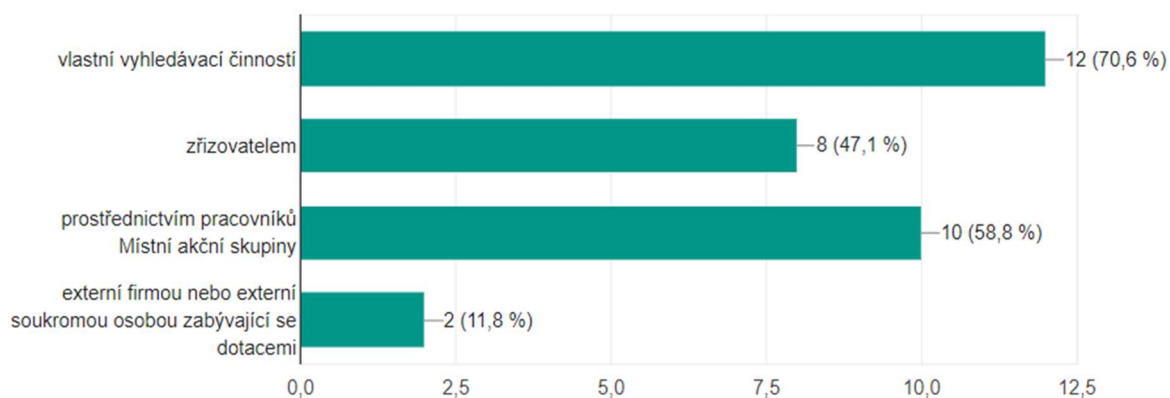
Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 22. Respondenti, kteří odpověděli záporně nebo nedokázali otázku posoudit, odpovídají až na otázku č. 23.

Otázka č. 22: Jakým způsobem jste informováni o možnostech čerpání dotací?

Na otázku odpovědělo:

- 12 respondentů získává informace o možnostech čerpání dotací vlastní vyhledávací činností,
- 8 respondentů je informováno zřizovatelem,
- 10 respondentů je informováno prostřednictvím pracovníků Místní akční skupiny,
- 2 respondenti jsou informováni externí firmou nebo externí soukromou osobou zabývající se dotacemi.

Graf 18: Způsoby získání informací o možnostech čerpání dotací

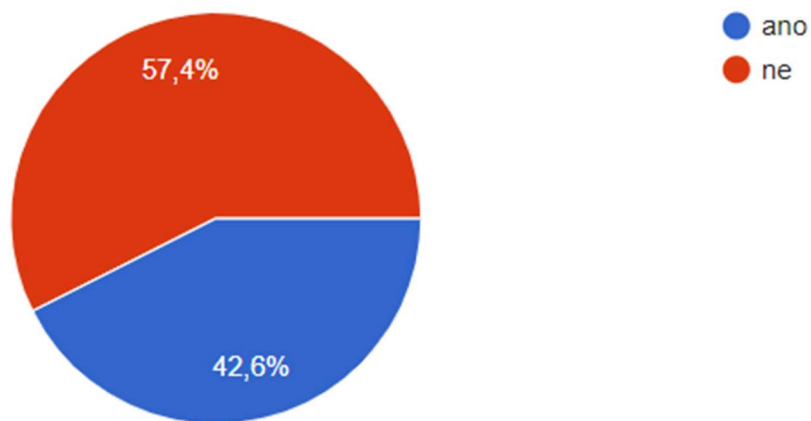
Zdroj: vlastní zpracování

Z vyhodnocení otázky vyplývá, že nejvíce informací o možnostech čerpání dotací respondenti získávají vlastní vyhledávací činností.

Otázka č. 23: Zúčastnil/a jste se školení či semináře souvisejícího s dotacemi?

Na otázku odpovědělo 20 respondentů kladně a 27 respondentů záporně.

Graf 19: Účast na školení či semináři souvisejícího s dotacemi

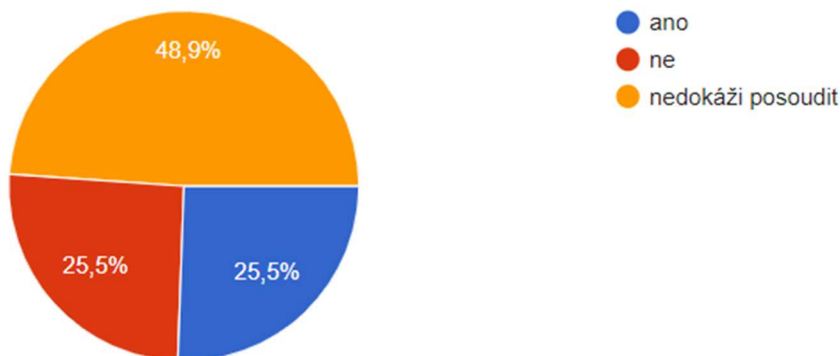
Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky lze konstatovat, že 42,6 % respondentů se zúčastnilo školení či semináře souvisejícího s dotacemi.

Otázka č. 24: Vnímáte nějaké problémy s čerpáním dotací?

Na otázku odpovědělo 12 respondentů kladně, 12 respondentů záporně a 23 respondentů nedokázalo položenou otázku posoudit.

Graf 20: Problémy související s čerpáním dotací

Zdroj: vlastní zpracování

Po vyhodnocení otázky nelze jednoznačně konstatovat, zda existují problémy s čerpáním dotací. 48,9 % respondentů nedokáže problémy s čerpáním dotací posoudit, 25,5 % respondentů se domnívá, že problémy s čerpáním dotací existují, a 25,5 % respondentů nevnímá žádné problémy s čerpáním dotací.

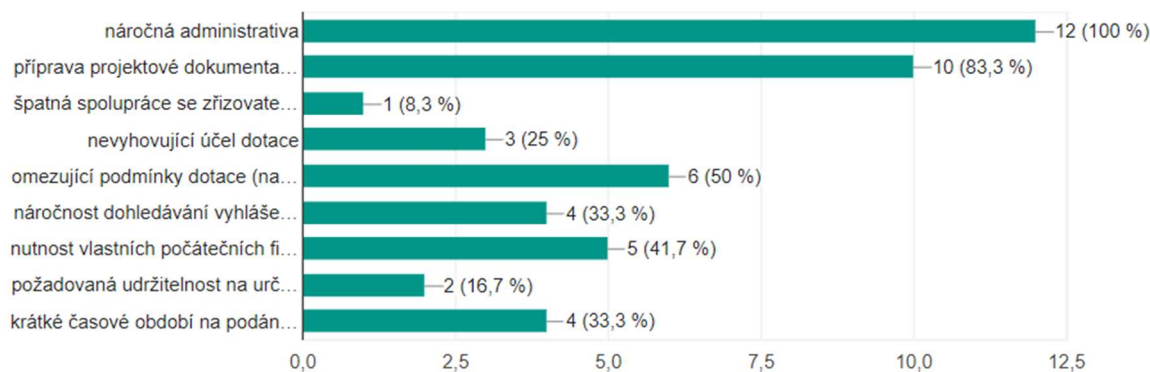
Respondenti, kteří odpověděli kladně, odpovídají dále na otázku č. 25. Pro respondenty, kteří odpověděli záporně nebo nedokázali otázku posoudit, vyplňování dotazníku končí.

Otázka č. 25: Jaké vnímáte problémy s čerpáním dotací?

Na otázku byly zaznamenány následující odpovědi:

- 12 respondentů vnímá problémy s čerpáním dotací v náročné administrativě,
- 10 respondentů v přípravě projektové dokumentace v časovém předstihu,
- 1 respondent ve špatné spolupráci se zřizovatelem,
- 3 respondentům nevyhovuje účel dotace,
- 6 respondentů vnímá problém v omezujících podmínkách dotace,
- 4 respondenti v náročnosti dohledávání vyhlášených dotačních výzev,
- 5 respondentů vnímá problém v nutnosti vlastních finančních prostředků,
- 2 respondenti v požadované udržitelnosti na určité období,
- 4 respondenti v krátkém časovém období pro podání žádosti o dotaci.

Graf 21: Problémy s čerpáním dotací

Zdroj: vlastní zpracování

Z vyhodnocení otázky vyplývá, že respondenti, kteří vnímají problémy s čerpáním dotací, jako problémy uvádějí:

- 100 % respondentů náročnou administrativu,
- 83,3 % respondentů přípravu projektové dokumentace v časovém předstihu,
- 50 % respondentů omezující podmínky dotace,
- 41,7 % respondentů nutnost vlastních počátečních finančních prostředků,
- 33,3 % respondentů náročnost dohledávání vyhlášených dotačních výzev,
- 33,3 % respondentů vidí problém v krátkém časovém období pro podání žádosti o dotaci,
- 25 % respondentům nevyhovuje účel dotace,
- 16,7 % respondentů vidí problém v požadované udržitelnosti na určité období,
- 8,3 % respondentů ve špatné spolupráci se zřizovatelem.

5 Zhodnocení výsledků

Z analýzy zpracované na základě získaných informací z dotazníkového šetření, které bylo zacílené na ověření, zda mateřské školy v Plzeňském regionu využívají pro své financování všechny dostupné zdroje vyplývá, že mateřské školy čerpají finanční prostředky z rozpočtů zřizovatele a státu. Vybírají poplatky za předškolní vzdělávání a využívají možnost získat finanční prostředky prostřednictvím doplňkové činnosti. Některé mateřské školy získaly finanční prostředky z darů a dědictví. Mateřské školy využívají lokální, regionální, státní i evropské dotační výzvy k získání finančních prostředků. Minimálně využívané jsou finanční prostředky poskytované ze zdrojů EHP, Norských fondů a ze soukromých zdrojů (nadace, nadační fondy). Mateřské školy nevyužívají finanční prostředky ze zdrojů Mezinárodního visegrádského fondu a ze zdrojů EU z programů nadnárodní úrovně.

Analyzovány byly otázky informovanosti a osoby zpracovatele podkladů k žádostem o dotaci. Informace o vyhlášených dotačních výzvách získávají ředitelky a ředitelé mateřských škol převážně vlastní vyhledávací činností nebo prostřednictvím pracovníků Místní akční skupiny. Zda je jejich informovanost o možnostech čerpání dotací dostatečná, nedokáže většina z nich posoudit. Podklady k žádostem o dotaci zpracovává ve většině mateřských škol ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy, dále také zřizovatel mateřské školy nebo externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi. Mateřské školy, které využívají služeb externí firmy nebo externí soukromé osoby zabývající se dotacemi, hodnotí jejich spolupráci převážně pozitivně.

Analýza dat z dotazníkového šetření zaměřeného na problémy spojené s čerpáním finančních prostředků poskytovaných na základě dotačních výzev odhalila několik problémů, a to administrativní náročnost, nutnost přípravy projektové dokumentace v časovém předstihu, omezující podmínky dotace, nutnost vlastních počátečních finančních prostředků, náročnost dohledávání vyhlášených dotačních výzev, krátké časové období na podání žádosti, nevyhovující účel, požadovanou udržitelnost na určité období a v neposlední řadě špatnou spolupráci se zřizovatelem. Dalším možným problémem je nedostatečné proškolení ředitelek a ředitelů mateřských škol v oblasti dotací.

Ředitelkám a ředitelům mateřských škol by autorka práce doporučila pravidelně se účastnit dotačních seminářů, webinářů, školení, aby si rozšířili znalosti v oblasti čerpání dotací.

6 Závěr

Bakalářská práce se zabývá jednotlivými druhy dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let, jejich charakteristikou a zdroji financování. Nejdříve jsou charakterizována zařízení pro péči o děti raného věku, tedy instituce chůvy a dětské skupiny. Dále jsou popsány organizační varianty předškolního vzdělávání, alternativní pedagogické směry v mateřských školách a alternativní předškolní zařízení. Podrobně se práce zabývá jednotlivými zdroji financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let, ze kterých mohou být čerpány finanční prostředky na provoz a rozvoj těchto institucí.

Elektronické kvantitativní dotazníkové šetření bylo zvoleno jako výzkumný nástroj pro ověření, z jakých zdrojů čerpají finanční prostředky mateřské školy v Plzeňském regionu. Podrobněji se výzkum zabývá čerpáním finančních prostředků formou dotací a problémy s tím spojenými.

Analýza zpracovaná na základě dat z dotazníkového šetření odhalila zdroje, ze kterých mateřské školy (ne)čerpají finanční prostředky. Většina mateřských škol čerpá finanční prostředky z rozpočtů zřizovatele a státu. Mezi méně využívané zdroje financování lze zařadit doplňkovou činnost. Darem či děděním si rozšířila finanční prostředky téměř čtvrtina mateřských škol. Dalším využívaným zdrojem financování je poplatek za předškolní vzdělávání. Velkou příležitostí pro získávání finančních prostředků na rozvoj předškolního vzdělávání jsou finanční prostředky poskytované na základě lokálních, regionálních, státních a evropských dotačních výzev. Mateřské školy využívají více lokální dotační výzvy a tím čerpají finanční prostředky z rozpočtů měst a obcí než dotační výzvy na regionální úrovni, které poskytuje Plzeňský kraj. Autorka práce se domnívá, že předmět dotačních výzev na lokální úrovni lépe vystihne potřeby mateřských škol. Vstupem České republiky do Evropské unie se otevřela možnost čerpat finanční prostředky na podporu a rozvoj předškolního vzdělávání ze zdrojů Evropské unie. Tuto možnost využívá polovina mateřských škol. K získání finančních prostředků prostřednictvím programů národní úrovně mateřské školy nejvíce využívají operační program Jan Amos Komenský, který je financovaný z Evropských investičních a strukturálních fondů. Programy nadnárodní úrovně financované Evropskou komisí mateřské školy nevyužívají. Další nevyužívané či minimálně využívané jsou finanční prostředky poskytované ze zdrojů EHP, Norských fondů, Mezinárodního visegrádského fondu a ze soukromých zdrojů (nadace, nadační fondy).

Analýza zpracovaná na základě dat z dotazníkového šetření zaměřeného na problémy spojené s čerpáním finančních prostředků poskytovaných na základě dotačních výzev odhalila tyto problémy:

- administrativní náročnost,
- nutnost přípravy projektové dokumentace v časovém předstihu,
- omezující podmínky dotace,
- nutnost vlastních počátečních finančních prostředků,
- náročnost dohledávání vyhlášených dotačních výzev,
- krátké časové období na podání žádosti,
- nevyhovující účel,
- požadovanou udržitelnost na určité období,
- špatnou spolupráci se zřizovatelem.

V souvislosti s výše uvedenými problémy byly analyzovány otázky informovanosti a osoby zpracovatele podkladů k žádostem o dotaci. Většina mateřských škol získává informace o vyhlášených dotačních výzvách vlastní vyhledávací činností nebo prostřednictvím pracovníků Místní akční skupiny. Podklady k žádostem o dotaci zpracovává ve většině mateřských škol ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy, dále také zřizovatel mateřské školy nebo externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi. Méně jak polovina ředitelů a ředitelky mateřských škol se zúčastnila školení či semináře souvisejícího s dotacemi. Mateřské školy, které využívají služeb externí firmy nebo externí soukromé osoby zabývající se dotacemi, hodnotí jejich spolupráci převážně pozitivně.

Otázkou zůstává, zda je skutečně administrativa spojená s podáváním žádostí o dotaci a úspěšným získáním finančních prostředků tak náročná, nebo je-li problém v neodbornosti či nedostatečném proškolení odpovědných osob. Nebylo by vhodné více využívat odborných služeb externí firmy nebo externí soukromé osoby zabývající se dotacemi, aby vzrostl počet mateřských škol, které úspěšně získají finanční prostředky z dotačních výzev na své projekty? To jsou ovšem otázky, které si musejí položit především právě mateřské školy.

7 Seznam použitých zdrojů

- (1) Asociace profesionálních chův. *Kdo je chůva?* [online]. Ostrava, 2018 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: <https://www.asociacechuv.cz/>
- (2) Národní kvalifikace. *Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (kód: 69-017-M)* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: https://www.narodni-kvalifikace.cz/kvalifikace-550-Chuva_pro_deti_do_zahajeni_povinne_skolni_dochazky/revize-2564
- (3) Národní kvalifikace. *Chůva pro děti v dětské skupině (kód: 69-073-M)* [online]. Praha, 2021 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-2054-Chuva_pro_deti_v_detske_skupine/revize-3429
- (4) Národní kvalifikace. *Chůva pro dětské koutky (kód: 69-018-M)* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-07-13]. Dostupné z: https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-549-Chuva_pro_detske_koutky/revize-1991
- (5) SPLAVCOVÁ, H., KROPÁČKOVÁ, J. *Vzdělávání dětí od dvou let v MŠ*. Praha: Portál, 2016. 168 s. ISBN 978-80-262-1042-9.
- (6) Zákon č. 455/1991Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).
- (7) Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.
- (8) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Dětská skupina a legislativa* [online]. Praha, 2021 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: <http://www.dsmpsv.cz/cs/pro-poskytovatele/detska-skupina-a-legislativa>
- (9) ENVIPARTNER. *Dotace 2021–2027: Dotace na zřízení dětských skupin* [online]. Brno, 2023 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: https://dotace2021-2027.cz/dotace/skolstvi-sport/dotace-na-zrizeni-detskych-skupin/?gclid=CjwKCAjw-70lBhB8EiWAnoOEK-2wPpSfZv3ct8aW1F4Mpe2WivEGX5DkAwVmej7KDegkM-eV0YdWDRoCVEkQAvD_BwE
- (10) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Evidence dětských skupin: Procházení dětských skupin po regionech* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: <http://evidence.mpsv.cz/eEDS/index.php>

- (11) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Operační program Zaměstnanost plus: Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích* [online]. Praha, 26. 8. 2021 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/podpora-implementace-sluzby-pece-o-deti-od-sesti-mesicu-do-ctyr-let-v-tzv-mikrojeslich?inheritRedirect=false
- (12) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Dětské skupiny: Mikrojesle* [online]. Praha, 2021 [cit. 2023-07-17]. Dostupné z: <http://www.dsmpsv.cz/cs/o-projektu/mikrojesle>
- (13) Hospodářská komora ČR. *105/23 Novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině; T: 13. 7. 2023* [online]. Praha, 20. 6. 2023 [cit. 2023-07-17]. Dostupné z: <https://www.komora.cz/legislation/105-23-novela-zakona-c-247-2014-sb-o-poskytovani-sluzby-pece-o-dite-v-detske-skupinet13-7-2023/>
- (14) Národní ústav pro vzdělávání. *Předškolní vzdělávání* [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-07-17]. Dostupné z: <http://archiv-nuv.npi.cz/t/predskolni-vzdelavani.html>
- (15) KOŤÁTKOVÁ, S. *Dítě a mateřská škola*. Praha: Grada, 2008. 200 s. ISBN 978-80-247-1568-1.
- (16) Eurydice. *Organizace, správa a řízení: Organizace a struktura vzdělávacího systému* [online]. EU, 28. 5. 2023 [cit. 2023-08-03]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/organizace-struktura-vzdelavaciho-systemu>
- (17) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- (18) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Vývojová ročenka školství 2012/13–2022/23: Předškolní vzdělávání, vývoj mateřských škol* [online]. Praha, 23. 10. 2023 [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vyvojova-rocenka-skolstvi-2012-13-2022-23>
- (19) Alternativní školy. *Dalton* [online]. 2023 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://alternativniskoly.cz/category/daltonska-skola/>
- (20) GARDOŠOVÁ, J., DUJKOVÁ, L. a kol. *Vzdělávací program Začít spolu: metodický průvodce pro předškolní vzdělávání*. 2. vyd. Praha: Portál, 2012. 160 s. ISBN 978-80-262-0106-9.

- (21) Envic. *Vzdělávací principy ekoškolky* [online]. [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <http://www.envic.cz/vzdelavaci-principy-ekoskolky.htm>
- (22) Alternativní školy. *Alternativní školy v ČR* [online]. 2023 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://alternativniskoly.cz/>
- (23) Eurydice. *Podpora a poradenství ve vzdělávání: Podpůrná opatření pro žáky předškolního a školního vzdělávání: Skupiny pro jazykovou přípravu MŠ* [online]. EU, 26. 5. 2023 [cit. 2023-07-18]. Dostupné z: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/podpurna-opatreni-pro-zaky-predskolniho-skolniho#Skupiny_pro_jazykovou_pripravu_MS
- (24) Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.
- (25) Eurydice. *Podpora a poradenství ve vzdělávání: Podpůrná opatření pro žáky předškolního a školního vzdělávání: Třídy a školy s výukou v jazyce národnostní menšiny* [online]. EU, 27. 9. 2023 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/podpurna-opatreni-pro-zaky-predskolniho-skolniho#Tridy_a_skoly_s_vyukovou_v_jazyce_narodnostni_mensiny
- (26) Eurydice. *Podpora a poradenství ve vzdělávání: Oddělené speciální vzdělávání: Školy při zdravotnických zařízeních* [online]. EU, 17. 3. 2023 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/oddelene-specialni-vzdelavani#skoly_pri_zdravotnickych_zarizenich
- (27) Asociace lesních MŠ. *Co je lesní školka* [online]. 2023 [cit. 2023-08-01]. Dostupné z: <https://www.lesnims.cz/lesni-ms/co-je-lesni-skolka.html>
- (28) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Přípravné třídy základních škol od školního roku 2017/2018* [online]. Praha, 31. 3. 2017 [cit. 2023-08-01]. <https://www.msmt.cz/pripravne-tridy-zakladnich-skol-od-skolniho-roku-2017-2018>
- (29) Eurydice. *Podpora a poradenství ve vzdělávání: Oddělené speciální vzdělávání* [online]. EU, 17. 3. 2023 [cit. 2023-08-01]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/oddelene-specialni-vzdelavani>
- (30) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Seznam zahraničních škol s platným povolením plnění povinné školní docházky na území České republiky* [online]. Praha,

19. 5. 2022 [cit. 2023-08-01]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/seznam-zahranicnich-skol-s-vydanym-povolenim>
- (31) Pražské domy dětí a mládeže. *Centra pro předškolní děti* [online]. Praha [cit. 2023-08-02]. Dostupné z: <https://www.volnycaspraha.cz/pro-rodice/centra-pro-predskolni-deti?page=1>
- (32) Národní pedagogický institut ČR. *Způsob práce v předškolních klubech* [online]. Praha, 6. 2. 2021 [cit. 2023-08-02]. Dostupné z: <https://zapojevsechny.cz/clanek/detail/zpusob-prace-v-predskolnich-klubech>
- (33) Eurydice. *Vzdělávání a péče v raném dětství: Organizační varianty a alternativní struktury ve vzdělávání a péči v raném dětství* [online]. EU, 30. 5. 2023 [cit. 2023-08-02]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/organizacni-varianty-alternativni-struktury-ve-vzdelavani>
- (34) Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR. *Naši klienti* [online]. Praha, 2017 [cit. 2023-08-02]. Dostupné z: <https://www.suz.cz/nasi-klienti/informace/>
- (35) Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR. *Provoz zařízení* [online]. Praha, 2017 [cit. 2023-09-06]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/co-delame/provoz-zarizeni/>
- (36) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Odpovědi na nejčastější dotazy* [online]. Praha [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/odpovedi-a-nejcastejsi-dotazy>
- (37) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Příspěvek na provoz dětských skupin* [online]. Praha [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-na-provoz-detskych-skupin>
- (38) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Příspěvek na provoz dětských skupin – Metodika poskytování a čerpání příspěvku na provoz dětské skupiny pro poskytovatele služby péče o dítě v dětské skupině* [online]. 23. 5. 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Methodika+p%C5%99%C3%ADsp%C4%9Bvku+na+provoz+d%C4%9Btsk%C3%A9+skupiny_ve+zn%C4%9Bn%C3%AD+dodatku+%C4%8D.+1+%281%29.pdf/6c4e14e7-defb-c079-87f9-1515b46d4521

- (39) Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Služby obecného hospodářského zájmu (SGEI)* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/sluzby-obecneho-hospodarskeho-zajmu-sgei.html>
- (40) Národní plán obnovy. *Poznejte náš plán pro moderní Česko* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.planobnovy.cz/>
- (41) Národní plán obnovy. *Vzdělávání a trh práce* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.planobnovy.cz/vzdelavani-a-trh-prace-2>
- (42) Národní plán obnovy. *Dětské skupiny jako alternativa k mateřským školám zlepši péči o předškolní děti* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.planobnovy.cz/detske-skupiny-jako-alternativa-k-materskym-skolam-zlepsi-peci-o-predskolni-deti>
- (43) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Výzva Národního plánu obnovy Budování kapacit dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů – veřejný sektor* [online]. Praha, 30. 5. 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/2649574/V%C3%BDzva+%C4%8D.+31_22_045_+NPO+3.3.2_budov%C3%A1n%C3%AD_kapacit+DS_ve%C5%99ejn%C3%BD+sektor.pdf/7c4405ed-8e0a-d2a9-c4ed-611db7dd2b56
- (44) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Operační program Zaměstnanost plus* [online]. Praha [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/opz-plus>
- (45) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Vybudování dětských skupin* [online]. 20. 7. 2023 [cit. 2023-08-06]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/vyzva-049-opz-plus>
- (46) Nařízení vlády č. 437/2022 Sb., o zvýšení úhrady nákladů rodičem za službu péče o dítě v dětské skupině podle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- (47) Eurydice. *Organizace, správa a řízení: Správa a řízení na národní a/nebo regionální úrovni: Správa školského rejstříku* [online]. EU, 20. 5. 2023 [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/sprava-rizeni-na-narodni-anebo-regionalni-urovni#2_6_1_1_3_Sprava_skolskeho_rejstriku

- (48) Eurydice. *Financování vzdělávání: Financování předškolního a školního vzdělávání* [online]. EU, 29. 5. 2023 [cit. 2023-08-10]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/financovani-predskolniho-skolniho-vzdelavani>
- (49) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Financování pozice ukrajinských asistentů pedagoga pokračuje* [online]. Praha, 10. 1. 2023 [cit. 2023-08-16]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/financovani-pozice-ukrajinskych-asistentu-pedagoga-ve>
- (50) STRNADOVÁ, Z. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada, 2019. 192 s. ISBN 978-80-247-3076-9.
- (51) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Vyhlášení dotační výzvy na podporu účasti dětí na předškolním vzdělávání na rok 2023* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-16]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/vyhlaseni-dotacni-vyzvy-na-podporu-ucasti-deti-na>
- (52) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Dotační program Podpora integrace romské menšiny* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/integrace-romske-komunity>
- (53) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Výzva pro podávání žádostí o poskytnutí dotace na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2023* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-08-17]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyzva-pro-podavani-zadosti-o-poskytnuti-dotace-mensiny-2023>
- (54) Vláda ČR. *Vyhlášení dotačního řízení na rok 2023 v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků* [online]. Praha, 9. 9. 2022 [cit. 2023-08-12]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dotace/vyhlaseni-dotacniho-rizeni-na-rok-2023-v-ramci-dotacniho-programu-podpora-implementace-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-199016/>
- (55) PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. a kol. *Soukromá a firemní školka od A do Z*. Praha: Grada, 2013. 168 s. ISBN 978-80-247-4699-9.

- (56) Mateřská škola Blatno. *Doplňková činnost* [online]. Blatno u Podbořan, 7. 8. 2023 [cit. 2023-08-12]. Dostupné z: https://www.msblatno.cz/skolni-jidelna/doplnkova-cinnost/?ftresult_menu=dopl%C5%88kov%C3%A1+%C4%8Dinnost
- (57) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Unijní programy 2021–2027* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-2021_2027
- (58) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Erasmus+* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: [https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-\(1\)/lidske-zdroje,-socialni-soudrznost-a-hodnoty/erasmus](https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy-(1)/lidske-zdroje,-socialni-soudrznost-a-hodnoty/erasmus)
- (59) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Informace o fondech* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>
- (60) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Evropské fondy v České republice v období 21–27* [online]. červen 2021 [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/8a8887ae-6ca5-4a04-80bb-7a30e1b3a29d/Evropske-fondy-v-CR-21-27-V03.pdf.aspx?ext=.pdf>
- (61) Národní síť Místních akčních skupin České republiky. *Co jsou MAS* [online]. Hradec nad Moravicí, 2023 [cit. 2023-09-02]. Dostupné z: <https://www.nsmascr.cz/o-spolku/co-jsou-mas/>
- (62) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Programy* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-02]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>
- (63) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Operační program Jan Amos Komenský: Šablony OP JAK mateřské školy* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-02]. Dostupné z: https://opjak.cz/wp-content/uploads/2023/05/Letak_Sablony-MS_web_novy.pdf
- (64) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Operační program Jan Amos Komenský: O programu* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-04]. Dostupné z: <https://opjak.cz/o-programu/>
- (65) Eurydice. *Probíhající reformy a politické iniciativy: Národní reformy zaměřené na průřezové dovednosti a zaměstnatelnost* [online]. EU, 31. 3. 2023 [cit. 2023-09-04].

- Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/narodni-reformy-zamerene-na-prurezove-dovednosti>
- (66) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Operační program Zaměstnanost plus: Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (1)* [online]. Praha, 9. 8. 2023 [cit. 2023-09-04]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/prehled-vyzev-opz-plus/-/asset_publisher/SfUza2tXdZGm/content/prevence-predcasnych-odchodu-ze-vzdelavani-1-?inheritRedirect=false
- (67) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Infostránka IROP 2021–2027* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-04]. Dostupné z: <https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027>
- (68) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *94. výzva IROP – Další vzdělávání – SC 4.1 (ITI)* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-04]. Dostupné z: <https://irop.mmr.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/94vyzvairop>
- (69) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Digitalizace na školách s podporou z Národního plánu obnovy je v plném proudu* [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/digitalizace-na-skolach-s-podporou-z-narodniho-planu-obnovy-je-v-plnem-proudu/>
- (70) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *INTERREG Bavorsko – Česko 2021–2027* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy/programy-preshranicni-spoluprace/program-preshranicni-spoluprace-ceska-republika>
- (71) Krajský úřad Plzeňského kraje. *Krajské dotační tituly Plzeňského kraje pro rok 2023* [online]. Plzeň, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost>
- (72) Krajský úřad Plzeňského kraje. *Obědy do škol v Plzeňském kraji 2023/2024* [online]. Plzeň, 1. 6. 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost/dotacnititul/1233/>
- (73) Fórum Dárců. *Nadace* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <http://www.donorsforum.cz/nadace-a-fondy/nadace.html>
- (74) Proměny nadace Karla Komárka. *Program Zahrada hrou* [online]. Praha [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.nadace-promeny.cz/cz/granty/program-zahrada-hrou.html>

- (75) Fórum Dárců. *Nadační fondy* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. <http://www.donorsforum.cz/nadace-a-fondy/nadacni-fondy.html>
- (76) Dům zahraniční spolupráce. *Fondy EHP* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/fondy-ehp>
- (77) Dům zahraniční spolupráce. *Projekty a granty: Projekty institucionální spolupráce* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/fondy-ehp/projekty-granty#projekty-institucionalni-spoluprace>
- (78) Dům zahraniční spolupráce. *Projekty a granty: Projekty mobilit* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/fondy-ehp/projekty-granty#projekty-mobilit>
- (79) Dům zahraniční spolupráce. *Projekty a granty: Projekty inkluzivního vzdělávání* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/fondy-ehp/projekty-granty#projekty-inkluzivniho-vzdelavani>
- (80) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Mezinárodní visehradský fond* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/mezinarodni-visegradsky-fond>
- (81) Pražské domy dětí a mládeže. *Centra pro předškolní děti slaví úspěch!* [online]. Praha, 5. 9. 2010 [cit. 2023-09-06]. Dostupné z: https://www.volnycaspraha.cz/tisk-a-foto/tiskove-zpravy_centra-pro-predskolni-deti-slavi-uspech_11
- (82) Dům dětí a mládeže Praha 2. *Centrum pro předškolní děti Stonožka* [online]. Praha, 2021 [cit. 2023-09-06]. Dostupné z: <https://www.ddm-ph2.cz/centrum-pro-predskolni-deti-stonozka>
- (83) Agentura pro sociální začleňování. *Mateřská centra a předškolní kluby* [online]. Praha, 2023 [cit. 2023-09-07]. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/oblasti-podpory/rodina-a-socialne-pravni-ochrana-ditete/materska-centra-a-predskolni-kluby/>
- (84) Česko v datech. *Neziskovky a dárcovství* [online]. 15. 11. 2021 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/166-neziskovky-a-darcovstvi/>
- (85) Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR. *Kdo jsme: O organizaci* [online]. Praha, 2017 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z: <https://www.suz.cz/kdo-jsme/historie-a-soucasnost/#>

- (86) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Česko získalo od Evropské komise další finanční podporu na zvládnání následků migrační vlny způsobené ruskou agresí na Ukrajině* [online]. 19. 12. 2022 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/novinky/cesko-ziskalo-od-evropske-komise-dalsi-financi-po>

8 Seznam tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Evidence dětských skupin po regionech.....	13
Tabulka 2: Počet MŠ ve školních letech 2011/2012 až 2022/2023 a jejich rozdělení dle zřizovatelů.....	15

8.2 Seznam grafů

Graf 1: Financování MŠ ze státního rozpočtu	31
Graf 2: Rozlišení finančních prostředků čerpaných ze státního rozpočtu	32
Graf 3: Financování MŠ z rozpočtu zřizovatele	33
Graf 4: Financování MŠ z poplatků za předškolní vzdělávání	33
Graf 5: Výše poplatku (Kč) za předškolní vzdělávání.....	34
Graf 6: Financování MŠ z prostředků z doplňkové činnosti	35
Graf 7: Financování MŠ z darů a dědictví	35
Graf 8: Financování MŠ ze zdrojů EU	36
Graf 9: Financování MŠ ze zdrojů EU z programů národní úrovně.....	37
Graf 10: Programy využívané k financování MŠ na národní úrovni.....	38
Graf 11: Financování MŠ z regionálních zdrojů	39
Graf 12: Financování MŠ z lokálních zdrojů.....	39
Graf 13: Financování MŠ z prostředků ze soukromých zdrojů	40
Graf 14: Financování MŠ z prostředků z EHP a Norských fondů.....	40
Graf 15: Zpracovatel podkladů k žádosti o dotaci	41
Graf 16: Hodnocení zkušeností s externí firmou nebo externí soukromou osobou zabývající se dotacemi	43
Graf 17: Dostatečná informovanost o možnostech čerpání dotací	44
Graf 18: Způsoby získání informací o možnostech čerpání dotací	45
Graf 19: Účast na školení či semináři souvisejícího s dotacemi.....	46
Graf 20: Problémy související s čerpáním dotací	47
Graf 21: Problémy s čerpáním dotací	48

8.3 Seznam použitých zkratk

CPD – centrum pro předškolní děti

Č. – číslo

ČR – Česká republika

DDM – dům dětí a mládeže

DS – dětská skupina

EHP – Evropský hospodářský prostor

EU – Evropská unie

INTERREG – Evropská územní spolupráce

IROP – Integrovaný regionální operační program

ITI – Integrované teritoriální investice

Kč – koruna česká

MAP – Místní akční plán

MAS – Místní akční skupina

Max. – maximální

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Např. – například

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje

OON – ostatní osobní náklady

OP – operační program

Sb. – sbírka

SC – sociální

Tzv. – takzvaný

ZŠ – základní škola

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro ředitelky/ředitele mateřských škol v Plzeňském regionu

Vážené paní ředitelky, vážení páni ředitelé mateřských škol obracím se na Vás s žádostí o vyplnění mého dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro bakalářskou práci na téma Zdroje financování dětských rozvojových institucí pro děti do věku šesti let v rámci procesu správy věcí veřejných Plzeňského regionu. Dotazník je zcela anonymní, jeho vyplnění je dobrovolné, přesto si Vás dovoluji požádat o spolupráci. Předem Vám děkuji. Martina Malíková, studentka bakalářského studia České zemědělské univerzity v Praze, obor ekonomie a regionální rozvoj.

1. Uveďte typ vaší mateřské školy (dle zřizovatele).
 - a) veřejná
 - b) státní
 - c) soukromá
 - d) církevní
2. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze státního rozpočtu?
 - a) ano
 - b) ne
3. Jaké finanční prostředky čerpáte ze státního rozpočtu?
 - a) prostředky na neinvestiční výdaje
 - b) prostředky v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev MŠMT
 - c) prostředky v rámci Národního dotačního programu – na základě dotačních výzev Úřadu vlády České republiky
 - d) jiné:
4. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z rozpočtu zřizovatele?
 - a) ano
 - b) ne
5. Vybíráte ve vaší mateřské škole poplatky za předškolní vzdělávání?
 - a) ano
 - b) ne

6. V jaké výši vybíráte poplatky za předškolní vzdělávání (Kč)?
- a) 0
 - b) 1–100
 - c) 101-200
 - d) 201-300
 - e) 301-400
 - f) 401-500
 - g) 501-600
 - h) 601-700
 - i) 701-800
 - j) 801-900
 - k) 901-1000
 - l) 1 001-2 000
 - m) 2 001-3 000
 - n) 3 001-4 000
 - o) 4 001-5 000
 - p) 5 001-6 000
 - q) 6 001-7 000
 - r) 7 001-8 000
 - s) 8 001-9 000
 - t) 9 001-10 000
 - u) 10 001-15 000
 - v) 15 001-20 000
 - w) více než 20 001
7. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z doplňkové činnosti?
- a) ano
 - b) ne
8. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z darů a dědictví?
- a) ano
 - b) ne
9. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze zdrojů Evropské unie?
- a) ano
 - b) ne

10. Čerpali jste prostředky ze zdrojů EU z programů nadnárodní úrovně financované Evropskou komisí?
- a) ano
 - b) ne
11. Jaké programy nadnárodní úrovně jste využili k čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU?
- a) Erasmus+
 - b) jiné:
12. Čerpali jste prostředky ze zdrojů EU z programů národní úrovně financované z Evropských investičních a strukturálních fondů?
- a) ano
 - b) ne
13. Jaké programy národní úrovně jste využili k čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU?
- a) Operační program Doprava
 - b) Integrovaný regionální operační program
 - c) Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
 - d) Operační program Jan Amos Komenský
 - e) Operační program Životní prostředí
 - f) Operační program Spravedlivá transformace
 - g) Operační program Zaměstnanost plus
 - h) Operační program Technická pomoc
 - i) Operační program Azylového, migračního a integračního fondu
 - j) Operační program Rybářství
 - k) Operační program Fondu pro vnitřní bezpečnost
 - l) Operační program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky
 - m) Národní plán obnovy
 - n) Program přeshraniční spolupráce INTERREG Bavorsko-Česko
 - o) Prostřednictvím Místní akční skupiny (MAS)
 - p) Jiné:

14. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z regionálních zdrojů (dotace poskytnuté Plzeňským krajem)?
- a) ano
 - b) ne
15. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z lokálních zdrojů (dotace z rozpočtů měst a obcí)?
- a) ano
 - b) ne
16. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze soukromých zdrojů (nadace, nadační fondy)?
- a) ano
 - b) ne
17. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky z Evropského hospodářského prostoru a Norských fondů?
- a) ano
 - b) ne
18. Jsou zdrojem financování vaší mateřské školy prostředky ze zdrojů Mezinárodního visehradského fondu?
- a) ano
 - b) ne
19. Kdo ve/za vaší mateřskou školu zpracovává podklady k žádostem o dotaci?
- a) ředitel/ka nebo zaměstnanec mateřské školy
 - b) zřizovatel mateřské školy
 - c) externí firma nebo externí soukromá osoba zabývající se dotacemi
 - d) jiné:
20. Pokud vám zpracovává podklady k žádostem o dotaci externí firma nebo externí soukromá osoba ohodnoťte Vaše zkušenosti ohledně spolupráce.
- a) 1 (nejlepší)
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) 5 (nejhorší)

21. Domníváte se, že jste dostatečně informováni o možnostech čerpání dotací?
- a) ano
 - b) ne
 - c) nedokáží posoudit
22. Jakým způsobem jste informováni o možnostech čerpání dotací?
- a) vlastní vyhledávací činností
 - b) zřizovatelem
 - c) prostřednictvím pracovníků Místní akční skupiny
 - d) externí firmou nebo externí soukromou osobou zabývající se dotacemi
 - e) jiné:
23. Zúčastnil/a jste se školení či semináře souvisejícího s dotacemi?
- a) ano
 - b) ne
24. Vnímáte nějaké problémy s čerpáním dotací?
- a) ano
 - b) ne
 - c) nedokáží posoudit
25. Jaké vnímáte problémy s čerpáním dotací?
- a) náročná administrativa
 - b) příprava projektové dokumentace v časovém předstihu
 - c) špatná spolupráce se zřizovatelem
 - d) nevyhovující účel dotace
 - e) omezující podmínky dotace (např. počet obyvatel obce, ...)
 - f) náročnost dohledávání vyhlášených dotačních výzev
 - g) nutnost vlastních počátečních finančních prostředků
 - h) požadovaná udržitelnost na určité období
 - i) krátké časové období na podání žádosti o dotaci
 - j) jiné: